

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти та технологій
сільськогосподарського виробництва

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**Тема: «ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ»**

Виконав: Кондратенко Ярослав Михайлович,
студент 62М-Пр(М) групи денної ф. н.

спеціальність: 015 Професійна освіта (Аграрне
виробництво, переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології).

ОПП: Професійна освіта (Технологія
виробництва і переробки продуктів сільського
господарства)

Науковий керівник: Ігнатенко Г. В., канд. пед.
наук, доцент _____

Допущено до захисту

«__» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри: канд. пед. наук, доцент
Тетяна САМУСЬ _____

Дата захисту: «__» _____ 2023 р.

Оцінка «_____»

Підпис членів ДЕК:

_____ Самусь Т. В

_____ Вовк Б. І.

_____ Маринченко Є. О.

Глухів 2023

ЗМІСТ	
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ	6
1.1. Поняття методичної компетентності педагога	6
1.2. Методи, інструменти дослідження та формування компетентності педагогів професійного навчання	14
РОЗДІЛ 2: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	25
2.1. Аналіз особливостей методичної компетентності педагогів професійного навчання на сучасному етапі	25
2.2. Володіння інформаційними технологіями як складник методичної компетентності педагога професійного навчання	37
РОЗДІЛ 3: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	52
3.1 Чинники формування методичної компетентності майбутнього педагога професійного навчання в умовах дистанційного навчання	52
3.2. Створення безпечного середовища для здобуття освіти в умовах воєнного стану	83
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ДОДАТКИ	98

ВСТУП

У сучасному освітньому контексті важливою складовою підготовки педагогів професійного навчання є формування їх методичної компетентності. Професійна освіта постійно еволюціонує, висуваючи перед фахівцями нові завдання та вимоги. З цим пов'язана необхідність постійного удосконалення методичного забезпечення освітнього процесу та розвитку відповідних компетентностей у майбутніх педагогів.

Магістерська робота присвячена вивченню та аналізу питань, пов'язаних із формуванням методичної компетентності. Особлива увага приділяється вивченню теоретичних аспектів методичної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Основне спрямування полягає в розкритті сутності методичної компетентності, визначенні факторів, що впливають на її формування, зокрема, використанні сучасних цифрових технологій, та рекомендацій щодо вдосконалення цього процесу у закладах вищої освіти.

Особливістю формування методичної компетентності у майбутніх педагогів професійного навчання є необхідність врахування їхньої спеціальності та спеціалізації, що проектує для якої галузі виробництва в майбутньому вони будуть навчати кваліфікованих робітників. Наприклад, здобувачі освіти за спеціальністю: 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології), що навчаються за освітньо-професійною програмою: Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства) будуть навчати майбутніх аграріїв. Аграрне виробництво виступає однією з галузей економіки, яка забезпечує продукцією сільськогосподарські підприємства. У сучасному аграрному виробництві використовуються технології та інновації для підвищення врожайності, зниження витрат та забезпечення стабільної поставки продовольства. Аграрний сектор включає в себе вирощування рослин, тваринництво, а також лісове та рибне господарство, сприяючи диверсифікації продукції. Розвиток аграрного виробництва має важливе значення для забезпечення продовольством населення та забезпечення сировини для інших

галузей економіки. Одночасно, аграрний сектор впливає на збереження природних ресурсів, охорону навколишнього середовища та розвиток сільських територій, що є важливими аспектами сталого розвитку.

Досягнення успішного формування методичної компетентності у майбутніх педагогів професійного навчання визначається їхньою здатністю систематизувати та адаптувати педагогічні методи та прийоми до конкретних освітніх вимог і потреб сучасного суспільства. Враховуючи швидкий технологічний розвиток, зміни в економіці та соціокультурному середовищі, важливо підготувати майбутніх педагогів до викликів, що виникають у сучасній освіті.

В магістерській роботі проаналізовано теоретичні та практичні аспекти формування методичної компетентності у майбутніх освітян. Серед ключових аспектів, які розглядаються, є питання використання інноваційних технологій у навчальному процесі, які допомагають підвищити якість їх методичної підготовки.

Актуальність та доцільність даного дослідження полягають у важливості вдосконалення підготовки майбутніх педагогів професійного навчання в умовах сучасного освітнього середовища. Зміни в технологічному, соціальному та економічному ландшафті визначають необхідність адаптації педагогічної практики до викликів сьогодення. Дослідження спрямоване на визначення ключових аспектів формування методичної компетентності, яка є визначальною у забезпеченні ефективного освітнього процесу у відповідності до вимог сучасного ринку праці.

Все зазначене і обумовило вибір теми магістерського дослідження: Формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Об'єктом дослідження є процес підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.

Предметом дослідження є чинники формування методичної компетентності педагогів професійного навчання на сучасному етапі.

Метою магістерської роботи є дослідження та аналіз особливостей та чинників формування методичної компетентності у майбутніх педагогів професійного навчання на сучасному етапі.

Завдання магістерської роботи включають в себе:

1. Теоретичний аналіз:

- Вивчення наукових праць та теоретичних підходів до визначення методичної компетентності в контексті педагогічної науки.
- Методи, інструменти дослідження та формування компетентності педагогів професійного навчання

2. Аналіз практичного досвіду:

- Вивчення сучасних методів та практик формування методичної компетентності у майбутніх педагогів професійного навчання.

3. Визначення ключових чинників:

- Визначення основних чинників, які впливають на ефективність формування методичної компетентності з врахуванням сучасності.

Таким чином, завдання включають в себе розкриття теоретичних основ методичної компетентності, визначення ключових чинників, що впливають на її формування.

Методи дослідження:

Теоретичні: аналіз і синтез психолого-педагогічної та методичної літератури з проблеми дослідження;

Емпіричні: анкетування, тестування, бесіди, діалог, спостереження, елементи педагогічного експерименту.

Результати дослідження можуть служити основою для вдосконалення навчальних програм та методик, використовуваних у закладах вищої освіти у процесі підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.

Магістерська робота містить 100 сторінок і складається з трьох розділів.

Результати магістерського дослідження обговорювались на Всеукраїнських студентських науково-практичних конференціях.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

1.1. Поняття методичної компетентності педагога

Методична компетентність - це сукупність знань, вмінь і навичок, які дозволяють фахівцю в галузі освіти ефективно впроваджувати різноманітні педагогічні методи та прийоми для досягнення поставлених освітніх цілей. Ця компетентність включає в себе розуміння педагогічних стратегій, здатність пристосовувати методи навчання до потреб здобувачів освіти, використання сучасних технологій в навчальному процесі та постійне самовдосконалення в контексті педагогічної практики [20].

Методична компетентність педагогів професійного навчання вказує на їх здатність використовувати ефективні методи та прийоми для успішного впровадження освітнього процесу в сфері професійної підготовки студентів. Ця компетентність охоплює різні аспекти, пов'язані з педагогічною діяльністю в професійному навчанні. Педагог професійного навчання повинен мати здатність розробляти навчальні плани та програми, які відповідають потребам здобувачів освіти у конкретній галузі професійної підготовки.

За словником С. Ожегова компетентний означає знаючий, поінформований, авторитетний у певній галузі; володіючий компетенцією, тобто колом питань, з якими добре обізнаний.

Педагог професійного навчання повинен знати різні методи навчання та вміти вибирати ті, які найкраще відповідають меті і завданням навчання в конкретному контексті. Педагог професійного навчання повинен вміти створити ефективне освітнє середовище, включаючи планування лабораторних занять, лекцій, практичних занять, взаємодію зі студентами, оцінювання їхніх знань і навичок.

Методична компетентність також включає в себе вміння використовувати сучасні технології та навчальні ресурси для підвищення якості навчання.

Педагог професійного навчання повинен бути здатним аналізувати свою роботу та постійно вдосконалювати свої навички та підходи до навчання.

Ефективне спілкування та здатність створювати позитивний педагогічний клімат є важливими складовими методичної компетентності.

Методична компетентність є одним з елементів для успішної педагогічної діяльності в галузі професійного навчання і допомагає педагогам професійного навчання ефективно передавати знання і навички здобувачам освіти.

Розробка навчальних планів та програм є важливим етапом педагогічної діяльності і є частиною методичної компетентності педагогів професійного навчання.

Педагог повинен провести аналіз потреб здобувачів освіти в конкретній галузі професійної підготовки. Це включає в себе вивчення їхніх попередніх знань і навичок, цілей і очікувань від навчання, а також потреб ринку праці і суспільства.

На основі аналізу потреб педагог професійного навчання повинен визначити мету навчання і конкретні завдання, які слід досягти під час освітнього процесу. Ці цілі і завдання повинні бути чітко сформульовані і відповідати потребам педагогів професійного навчання.

Педагог професійного навчання повинен обрати необхідний навчальний матеріал і вміти відібрати те, що найкраще підходить для досягнення поставлених цілей. Це включає в себе вибір тем, питань, практичних завдань, інструментів і ресурсів.

Педагог професійного навчання повинен розробити детальні плани для кожного заняття навчальної програми. Необхідно спроектувати структуру заняття, послідовність дій, методи і прийоми навчання, оцінювання та ресурси. Педагог професійного навчання повинен враховувати різницю між здобувачами освіти і враховувати їхні індивідуальні потреби та можливості. Це може включати адаптацію навчального процесу для підтримки різних стилів навчання і рівнів знань.

Педагог професійного навчання повинен розробити систему оцінювання, яка відображає досягнення здобувачів освіти. Крім того, важливо приділяти належну увагу процесу коригування навчальних планів і програм на основі результатів оцінювання.

Розробка навчальних планів і програм є основним кроком у створенні ефективного навчального процесу в галузі професійного навчання, і вона повинна відповідати потребам і цілям як педагога професійного навчання, так і здобувачів освіти [42].

Вибір методів та засобів навчання є важливою складовою педагогічного процесу, і він дійсно повинен відповідати меті та завданням навчання в конкретному контексті. Існує кілька ключових кроків, які педагог може виконати для ефективного вибору методів та засобів навчання.

Перш за все, педагог професійного навчання повинен аналізувати свою аудиторію. Це означає розуміння рівня знань, інтересів, структури та потреб здобувачів освіти. Знання аудиторії допоможе визначити, які методи та засоби навчання будуть найбільш ефективними для даної групи.

Педагог повинен чітко сформулювати мету навчання та конкретні завдання, які потрібно вирішити. Це допоможе визначити, які знання та навички студентів необхідно розвивати.

Існує багато різних методів навчання, таких як лекції, дискусії, рольові ігри, проекти, практичні вправи і т.д. Педагог повинен вибрати методи, які найкраще підходять для досягнення мети та завдань навчання. Наприклад, для навчання практичних навичок можуть бути корисні практичні вправи та симуляції, тоді як для розвитку критичного мислення дискусії можуть бути більш відповідними.

Після визначення методів навчання педагог професійного навчання повинен вибрати засоби, які допоможуть здійснити ці методи. Це може включати в себе підручники, мультимедійні матеріали, відео, програми для комп'ютера, інтернет-ресурси та інше обладнання чи матеріали, які підтримають процес навчання. Педагог професійного навчання повинен бути

готовий адаптувати вибрані методи та засоби до змінних потреб здобувачів освіти під час навчання. Навчання повинно бути гнучким і спрямованим на досягнення результатів.

Педагог професійного навчання також повинен використовувати засоби оцінювання для визначення ефективності вибраних методів навчання та засобів. Це допоможе виправити помилки та покращити процес навчання в майбутньому.

Узагальнюючи, вибір методів та засобів навчання вимагає ретельного аналізу та планування, яке повинно бути спрямоване на досягнення конкретних цілей навчання та задоволення потреб аудиторії. Організація освітнього процесу є однією з ключових функцій педагога професійного навчання. Це важливий етап, який включає в себе ряд дій та стратегій для забезпечення ефективного навчання та розвитку здобувачів освіти. Ось деякі важливі аспекти організації освітнього процесу.

Педагог професійного навчання повинен заздалегідь ретельно планувати кожне заняття. Це включає в себе визначення цілей та завдань занять, вибір матеріалу, методів та засобів навчання.

Важливо створити позитивну та підтримуючу атмосферу на лекціях. Педагог професійного навчання повинен бути відкритим до питань та обговорення, сприяти активній участі студентів, слухати їхні думки та враховувати їхні інтереси.

Педагог професійного навчання повинен розробляти різнобічний підхід до навчання, використовуючи різні методи, які відповідають потребам та стилю навчання різних здобувачів освіти. Це може включати лекції, групову роботу, практичні завдання, використання інтерактивних технологій тощо.

Педагог професійного навчання повинен розробити систему оцінювання, яка допоможе визначити рівень розуміння та навичок здобувачів. Оцінювання може включати тестування, домашні завдання, проекти, усні відповіді та інші методи.

Також, педагог професійного навчання, повинен бути готовий адаптувати свій підхід до конкретної групи здобувачів освіти. Кожна група має свої особливості, і педагог професійного навчання повинен враховувати їх для досягнення найкращих результатів.

Викладачі спецпредметів, майстри виробничого навчання повинні постійно вдосконалювати свої навички та знання, вивчати нові методи та педагогічні техніки, щоб підтримувати високий рівень якості навчання.

Організація освітнього процесу є складним завданням, і успішна педагогічна робота вимагає творчості, відповідальності та великої робочої енергії. Вона сприяє розвитку знань та навичок здобувачів освіти, їхньому особистісному зростанню та підготовці до подальшого професійного життя.

Використання сучасних технологій у навчанні є важливим аспектом методичної компетентності педагога професійного навчання. Сучасні технології можуть значно полегшити і покращити освітній процес, роблячи його більш доступним, цікавим та ефективним. Ось деякі способи, які педагоги можуть використовувати сучасні технології.

Викладачі спецпредметів, майстри виробничого навчання можуть використовувати спеціальні навчальні програми та веб-сайти для навчання та вправ. Це можуть бути інтерактивні заняття, онлайн-курси, ігри та інші ресурси.

Електронні версії підручників та навчальних матеріалів дозволяють швидко оновлювати і адаптувати навчальний зміст, а також забезпечують більший доступ до навчальних ресурсів.

Використання відеоуроків, вебінарів, аудіокниг та інших мультимедійних засобів допомагає візуалізувати і пояснювати складні концепції, зробити навчання цікавим та змінити спосіб подачі матеріалу.

Інтерактивні дошки дозволяють педагогам професійного навчання взаємодіяти зі студентами та створювати вправи та ігри для навчання.

Для навчання на відстані можна використовувати спеціальні платформи, які дозволяють організувати відеоуроки, завдання та комунікацію з

здобувачами освіти. Педагоги професійного навчання можуть використовувати соціальні мережі та онлайн-спільноти для спілкування зі студентами та обміну навчальними матеріалами та ресурсами [9].

Важливо враховувати, що використання сучасних технологій в навчанні вимагає від педагогів професійного навчання не лише технічної компетентності, але й вміння вибирати відповідні інструменти та ресурси для конкретного контексту та мети навчання. Крім того, важливо забезпечити доступність технологій для всіх студентів та враховувати їхні індивідуальні потреби та можливості.

Аналіз та вдосконалення власної педагогічної діяльності є важливими компонентами розвитку педагога професійного навчання та досягнення високого рівня якості навчання. Ось деякі кроки, які педагог може вживати для цього.

Педагог професійного навчання повинен вміти об'єктивно оцінювати свою роботу. Це включає в себе регулярний аналіз власних занять, лекцій, методик та інших аспектів освітнього процесу. Важливо визначити свої сильні та слабкі сторони.

Отримання зворотного зв'язку від, студентів, колег і адміністрації є важливою частиною аналізу. Цей зворотний зв'язок може допомогти педагогу професійного навчання зрозуміти, як можна покращити свою роботу.

Педагог професійного навчання повинен постійно вдосконалювати свої педагогічні навички та знання. Це включає в себе участь у професійних семінарах, курсах, членство в професійних організаціях, читання наукових статей та книг тощо.

Педагог професійного навчання повинен бути відкритим до нових методів та підходів до навчання.

Регулярне планування занять та подальший аналіз їх результатів допомагають вдосконалювати педагогічну практику. Рефлексія над тим, що працює і що не працює, дозволяє підтримувати постійний ріст.

Обмін досвідом та співпраця з іншими педагогами професійного навчання може бути вельми корисним для вдосконалення власної роботи.

Педагог професійного навчання повинен регулярно оцінювати результати навчання своїх здобувачів професійної освіти. Це допоможе визначити, які зміни потрібно внести у власну роботу.

Аналіз та вдосконалення педагогічної діяльності є невід'ємною частиною професійного розвитку та забезпечує покращення результатів навчання та задоволення від власної роботи.

Вміння спілкуватися та встановлювати позитивні відносини зі здобувачами освіти є не менш важливими, ніж технічні аспекти навчання. Ефективне спілкування та створення позитивного педагогічного клімату можуть значно вплинути на успіх здобувачів, їхню мотивацію та відношення до навчання.

Ось деякі важливі аспекти в цьому контексті.

Педагог професійного навчання повинен бути активним слухачем, проявляти інтерес до думок, питань та відчуттів здобувачів освіти. Це робить спілкування більш ефективним і дозволяє легше розуміти їхні потреби та проблеми.

Важливо проявляти емпатію до здобувачів освіти та ставитися до них з розумінням. Розуміння їхніх почуттів та переживань сприяє підтримці та створенню довіри.

Викладач спецпредметів (майстер виробничого навчання) повинен комунікувати інформацію чітко та доступно. Важливо враховувати, що різні здобувачів освіти мають різний ступінь розуміння матеріалу, тому важливо коригувати спосіб подачі інформації.

Педагог професійного навчання може створити сприятливий клімат для співпраці та взаємодії. Це може включати в себе групову роботу, дискусії, спільні проекти та інші форми колективного навчання.

Педагог професійного навчання може використовувати позитивне підкріплення. Це може бути словесними похвалами, винагородами або іншими формами позитивного впливу.

Конфлікти можуть виникати в будь-якому навчальному середовищі. Педагог повинен бути здатним ефективно вирішувати конфлікти та сприяти збереженню гармонії в класі чи групі.

Важливо створити атмосферу, в якій здобувачів освіти відчувають себе комфортно для висловлення своїх думок, запитань та обговорення питань.

Педагог професійного навчання повинен бути готовим надавати підтримку та допомогу здобувачам освіти в їхньому навчанні та особистому розвитку.

Ефективне спілкування та позитивні відносини сприяють створенню оптимального педагогічного середовища, де здобувачі освіти відчувають себе зацікавленими, мотивованими в своєму навчанні.

Методична компетентність, безперечно, є ключовим елементом успішної педагогічної діяльності в галузі професійного навчання. Вона відіграє важливу роль у підготовці та підтримці педагогів професійного навчання та інших освітніх працівників і допомагає їм ефективно передавати знання і навички здобувачам освіти. Ось кілька ключових аспектів, які підкреслюють важливість методичної компетентності:

Розробка планів занять та навчальних програм: Методично компетентні педагоги професійного навчання можуть створювати структуровані та цільові навчальні плани, які допомагають студентам краще розуміти матеріал.

Методична компетентність включає в себе здатність викладача використовувати різні методи навчання, які підходять для здобувачів освіти.

Педагоги професійного навчання з методичною компетентністю здатні створювати об'єктивні методи оцінювання, що відображають рівень розвитку студентських здібностей.

Методично компетентні педагоги професійного навчання враховують індивідуальні особливості кожного здобувача освіти та надають додаткову підтримку тим, хто цього потребує.

Методична компетентність передбачає готовність педагога професійного навчання постійно вдосконалювати свої навички та оновлювати свої знання відповідно до змін у сфері освіти.

Також у своєму дослідженні нами враховано, що згідно до діючого закону України «Про вищу освіту» компетентність розглядається як динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Узагальнюючи, методична компетентність сприяє підвищенню якості навчання та допомагає створити сприятливе освітнє середовище, в якому здобувачі освіти можуть краще розвивати свої здібності та досягати професійного успіху.

1.2. Методи, інструменти дослідження та формування компетентності педагогів професійного навчання

Методи дослідження - це систематичні підходи та процедури, які використовуються для отримання, аналізу та інтерпретації даних з метою вивчення явищ, встановлення закономірностей або розв'язання конкретних проблем. Методи дослідження включають в себе різноманітні стратегії, техніки та інструменти, що дозволяють науковцям збирати об'єктивні дані та формулювати обґрунтовані висновки. Вони використовуються у різних галузях науки, включаючи соціологію, психологію, медицину, фізику, економіку та багато інших. Методика дослідження є ключовою для забезпечення наукової обґрунтованості та надійності отриманих результатів.

Нормативно-правова база діяльності педагогів професійного навчання визначається законами, постановами, наказами та іншими правовими актами,

які її регулюють. Аналіз цієї бази допомагає зрозуміти обов'язки, права і відповідальність педагогів у системі професійної освіти [34].

Основні аспекти, які можна розглядати при аналізі нормативно-правової бази для педагогів професійного навчання, включають:

1. Законодавство про освіту: Визначає основні принципи та стандарти освітньої системи, включаючи професійну освіту. Закони можуть визначати загальні права та обов'язки педагогів, а також норми щодо кваліфікаційних вимог.
2. Положення про професійне навчання: Ці документи визначають основні принципи та стандарти професійної освіти. Вони можуть містити вимоги до кваліфікації педагогів, планування навчальних програм, використання методик і технологій.
3. Ліцензування та атестація педагогічних працівників: Ці нормативи регулюють процес ліцензування та атестації педагогів професійного навчання, визначають умови і вимоги до отримання ліцензії, а також критерії для оцінки професійної компетентності.
4. Стандарти професійної підготовки: Можуть визначати загальні та спеціальні вимоги до якості навчальних програм, вмінь та навичок, які мають бути сформовані у випускників професійних навчальних закладів.
5. Накази та розпорядження про організацію навчально-виховного процесу: Ці документи визначають конкретні вимоги та положення, які стосуються організації конкретного навчального закладу.
6. Соціально-економічні та кадрові аспекти: Деякі нормативи можуть включати положення, що стосуються фінансування професійної освіти, підтримки педагогів, їхньої соціальної захищеності та ін.

Аналіз цих аспектів допомагає розуміти, наскільки ефективно функціонує система професійної освіти, як забезпечуються якість та доступність освітніх послуг, а також як вирішуються питання професійної підготовки педагогічних кадрів.

Законодавство про освіту визначає загальні принципи та структуру системи освіти в країні. Кожна країна має свої власні закони, які регулюють цей сектор. Нижче наведено загальні аспекти, які часто охоплює законодавство про освіту:

1. Загальні принципи: Закони визначають основні цілі та завдання системи освіти, визначають принципи її функціонування та взаємодії з іншими сферами суспільства.
2. Структура освіти: Встановлюються основні етапи та рівні освіти, такі як дошкільна, загальна середня, вища освіта, професійна освіта тощо. Законодавство також може визначати процес переходу від одного рівня до іншого.
3. Обов'язкова освіта: Визначається обов'язковий вік для отримання базової освіти та встановлюються вимоги до навчальних програм.
4. Права та обов'язки учасників освітнього процесу: Закони визначають права та обов'язки студентів, педагогів, батьків та інших учасників освітнього процесу.
5. Фінансування освіти: Установлюються принципи фінансування освітніх закладів, розподіл коштів між різними рівнями та типами освіти.
6. Якість освіти: Законодавство може визначати стандарти та критерії якості освіти, а також механізми їх вимірювання та контролю.
7. Система оцінювання: Встановлюються правила проведення оцінювання та зовнішнього незалежного оцінювання.
8. Спеціальні освітні програми: Закони можуть передбачати особливості для деяких груп населення, таких як діти з особливими потребами чи мовні меншини.
9. Міжнародна співпраця: Визначаються правила участі країни в міжнародних освітніх програмах та обмінах.
10. Ліцензування та акредитація: Установлюються процедури ліцензування та акредитації освітніх закладів.

Це лише загальний перелік того, що може включати законодавство про освіту. Конкретний зміст і обсяг законів залежать від країни та її освітніх потреб.

Положення про професійне навчання - це документ, який встановлює основні принципи та норми щодо організації та здійснення професійної підготовки, а також права та обов'язки учасників цього процесу. Зазвичай такі положення розробляються відповідними освітніми або галузевими організаціями, або урядовими установами, які відповідають за регулювання професійної освіти в країні.

Основні пункти, які включені в "Положення про професійне навчання", включають:

1. Мета і завдання: Визначення загальної мети і цілей професійного навчання, його роль у системі освіти та суспільстві.
2. Структура та тривалість: Вказівки щодо структури навчання, тривалості освітніх програм, розподілу часу на теоретичне та практичне навчання.
3. Кваліфікаційні вимоги: Опис необхідних знань, навичок і компетенцій, які має здобути випускник для отримання певної кваліфікації.
4. Організаційна структура: Інформація про відповідальність за організацію професійного навчання, включаючи роль установ, педагогічних кадрів, адміністративного персоналу.
5. Порядок вступу: Умови та процедури вступу, включаючи вимоги до абітурієнтів та порядок відбору.
6. Навчальні плани та програми: Опис змісту навчання, планування курсів, навчальні програми та їх відповідність стандартам.
7. Фінансове забезпечення: Інформація про фінансові ресурси, які виділяються для реалізації професійного навчання, включаючи питання про стипендії, гранти та інші види підтримки.
8. Оцінювання та атестація: Засоби контролю якості навчання, оцінювання учбових досягнень та процедури атестації випускників.

9. Права та обов'язки студентів та викладачів: Встановлення взаємних прав та обов'язків учасників навчального процесу.

10. Механізми вирішення конфліктів: Визначення порядку вирішення конфліктів та звернень, які можуть виникнути у процесі навчання.

Ці пункти можуть варіюватися в залежності від конкретного контексту та особливостей системи професійної освіти в кожній країні чи регіоні.

Групове обговорення є ефективним методом збору інформації та обміну ідеями серед групи педагогів. Цей підхід може бути використаний для дослідження компетентності педагогів професійного навчання, розробки нових педагогічних підходів або вирішення конкретних проблем. Ось кілька ключових аспектів групового обговорення:

1. Тема обговорення:

- Визначте чітку тему обговорення, яка пов'язана з компетентністю педагогів. Це може бути, наприклад, обговорення кращих педагогічних практик, розвитку професійних навичок чи питань якості навчання.

2. Структура обговорення:

- Розподіліть обговорення на чіткі сегменти часу та теми. Це дозволяє учасникам ефективно обговорювати різні аспекти теми та обмінюватися ідеями.

3. Модератор:

- Оберіть модератора, який керуватиме обговоренням. Модератор відповідає за підтримання порядку, стимулювання участі та направлення обговорення вірним шляхом.

4. Активна участь:

- Заохочуйте учасників брати активну участь у обговоренні, ділитися своїми думками та досвідом. Це сприяє виникненню нових ідей та підходів.

5. Запис висновків:

- Фіксуйте ключові моменти обговорення, висновки та ідеї. Це допомагає зберегти отриману інформацію та використовувати її для подальших робіт.

6. Відкритий обмін інформацією:

- Забезпечте відкритий обмін інформацією, сприяйте відкритості та взаєморозумінню. Це може включати обговорення успіхів і труднощів у роботі педагогів.

7. Залучення експертів:

- Залучайте експертів або великий досвід учасників для надання конкретних порад та інсайтів.

Групове обговорення може бути важливим інструментом для створення сприятливого середовища для обміну ідеями та підтримки професійного розвитку педагогів професійного навчання [40].

Гарне групове обговорення має кілька ключових переваг та характеристик, які сприяють успішному обміну ідеями та досягненню цілей. Ось деякі з переваг групового обговорення:

1. Різноманітність поглядів:

- Групове обговорення забезпечує можливість висловлювання різноманітних поглядів та думок. Різні досвіди та точки зору учасників розширюють розуміння проблеми чи теми.

2. Стимулювання творчості:

- Колективна робота часто сприяє виникненню нових ідей і творчих підходів. Спільне обговорення може виявитися джерелом інновацій та розвитку.

3. Розвиток комунікативних навичок:

- Групове обговорення надає можливість розвивати навички ефективної комунікації, включаючи слухання, висловлення власних думок та взаємодію з іншими учасниками.

4. Вирішення проблем:

- Групове обговорення може сприяти знаходженню рішень та вирішенню проблем, зокрема коли включаються різні погляди та досвід учасників.

5. Створення спільного розуміння:

- Обговорення дозволяє учасникам спільно розібратися в питаннях та створити спільне розуміння ключових аспектів теми.

6. Підтримка взаємодії:

- Групове обговорення сприяє взаємодії та співпраці між учасниками, що може покращити робочий колектив та взаємини.

7. Залучення учасників:

- Учасники відчують більшу відповідальність і залученість, коли їхні думки та досвід враховуються у процесі обговорення.

8. Розвиток соціальних навичок:

- Групове обговорення сприяє розвитку соціальних навичок, таких як співпраця, емпатія та вміння взаємодіяти в груповому середовищі.

Гарне групове обговорення вимагає відповідної організації та керівництва, але його переваги можуть бути значною вартістю для досягнення спільних цілей та покращення професійного розвитку учасників.

Групове обговорення відрізняється від інших способів сприймання інформації, зокрема індивідуального вивчення чи лекцій, за декількома ключовими аспектами:

1. Взаємодія та обмін ідеями:

- Групове обговорення дозволяє учасникам взаємодіяти один з одним, обмінюватися ідеями та точками зору. Цей процес може призвести до збагачення розуміння теми шляхом врахування різних поглядів та досвіду.

2. Колективне прийняття рішень:

- У груповому обговоренні можливе колективне прийняття рішень, що дозволяє залучити багато голосів і знань до процесу прийняття рішень.

3. Розвиток соціальних навичок:

- Групове обговорення сприяє розвитку соціальних навичок, таких як співпраця, комунікація, вислуховування інших і взаємодія.

4. Взаємне впливання:

- Учасники можуть взаємно впливати один на одного, надаючи фідбек, ділячись інсайтами та взаємодіючи в реальному часі.

5. Конструктивна критика:

- В груповому середовищі може виникати конструктивна критика, яка допомагає учасникам виявляти сильні та слабкі сторони своїх ідей та підходів.

6. Залучення різних поглядів:

- Групове обговорення може включати різні погляди та досвід, що розширює загальне розуміння теми та дозволяє врахувати різноманітні аспекти.

7. Активна участь:

- Учасники групового обговорення активно беруть участь у процесі, що може підвищити рівень зацікавленості та власного залучення.

В той час як індивідуальне вивчення часто спрямоване на особистий розвиток, а лекції можуть бути способом передачі інформації від викладача до студентів, групове обговорення акцентується на взаємодії та колективному розумінні теми чи завдань.

Взаємодія та обмін ідеями — це важливий аспект групових обговорень і колективної діяльності. Ці елементи сприяють розвитку інновацій, розширенню розуміння проблем та створенню ефективних рішень. Вотми ключові аспекти взаємодії та обміну ідеями:

1. Стимулювання творчості:

- Взаємодія у групі різних індивідів може призвести до з'яви нових ідей та творчих підходів. Обмін думками та поглядами стимулює творчий процес.

2. Посилення розуміння теми:

- Обговорення дозволяє учасникам висловлювати свої розуміння та інтерпретації теми. Взаємне роз'яснення допомагає створити спільне розуміння.
3. Розширення перспектив:
- Різні люди приносять різні перспективи. В обміні ідеями важливо враховувати різноманітність поглядів та досвіду, щоб отримати ширший огляд теми.
4. Сприяння вирішенню проблем:
- Обговорення проблем та пошук варіантів розв'язання сприяє ефективному вирішенню завдань. Взаємодія учасників допомагає знаходити оптимальні рішення.
5. Формування спільних концепцій:
- В обговоренні можуть виникати нові ідеї та концепції, які стають результатом взаємодії групи. Спільне утвердження концепцій дозволяє створити спільний фундамент.
6. Повага до думок інших:
- Взаємодія в групі вимагає поваги до думок інших учасників. Такий підхід сприяє побудові відкритого та взаєморозуміючого середовища.
7. Активна участь:
- Взаємодія та обмін ідеями підтримують активну участь учасників, що забезпечує більший ступінь залучення до процесу обговорення.
8. Формування командної співпраці:
- Регулярна взаємодія допомагає учасникам встановити позитивні стосунки, що може позитивно впливати на командну співпрацю.

Взаємодія та обмін ідеями є важливим елементом групових процесів, що сприяє якісній обробці інформації та досягненню спільних цілей.

Формування командної співпраці є ключовим етапом для досягнення успіху у групових проектах або завданнях. Нижче наведено кілька стратегій та практичних порад щодо формування командної співпраці:

1. Чітка мета:
 - Визначте чітку та конкретну мету команди. Учасники повинні розуміти, що саме вони повинні досягнути як команда.
2. Розподіл ролей:
 - Визначте ролі та відповідальності кожного члена команди. Кожен повинен знати свої обов'язки та чого від нього очікується.
3. Різноманітність складу:
 - Формуйте команду так, щоб вона включала учасників із різними навичками, досвідом та підходами. Різноманітність може збагатити командні обговорення та призвести до кращих рішень.
4. Створення сприятливого середовища:
 - Забезпечте відкрите та підтримуюче середовище для обміну ідеями та взаємодії. Створення позитивного настрою в команді сприяє ефективній співпраці.
5. Комунікація:
 - Встановіть ефективний канал комунікації між членами команди. Забезпечте регулярні обговорення завдань та можливість висловлювати думки.
6. Взаємодопомога:
 - Сприяйте взаємодопомозі та співпраці між учасниками. Важливо, щоб члени команди підтримували один одного в різних ситуаціях.
7. Планування та стратегія:
 - Розробіть план роботи та стратегію досягнення мети. Команді необхідно знати свій шлях і визначити етапи виконання завдань.
8. Посилання на індивідуальні сильні сторони:
 - Визначте і використовуйте індивідуальні сильні сторони кожного учасника команди. Це допомагає ефективно розподіляти завдання та використовувати потенціал кожного члена.
9. Формування довіри:

- Створіть атмосферу взаємодовіри в команді. Довіра є важливою для відкритості, ефективності та згуртованості команди.

10.Звітування і фідбек:

- Забезпечте систему звітування та надайте регулярний фідбек. Це допоможе вчасно коригувати курс та покращувати результати команди.

Спільна робота в команді дозволяє використовувати колективний потенціал та досягати результатів, які можуть бути складніше досягнути в індивідуальній роботі.

Висновок до розділу 1

В розділі було проведено аналіз теоретичних аспектів формування методичної компетентності педагогів професійного навчання. Розглянуто основні підходи, що визначають сутність методичної компетентності та визначено її змістові складові.

Проаналізовано актуальні тенденції та виклики в сучасній системі освіти, що підкреслюють необхідність високого рівня методичної підготовки педагогів, а отже необхідність удосконалення процесу формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з проблематики дослідження дозволив визначити оптимальні шляхи формування методичної компетентності, враховуючи різницю в стилях навчання та особистісних характеристиках майбутніх педагогів.

Необхідність постійного професійного самовдосконалення педагогів професійного навчання також було відзначено в розділі. Висвітлено концепцію неперервної освіти та її роль у розвитку методичної компетентності, що є важливим аспектом у контексті швидких змін у сучасному суспільстві.

Загалом, розділ висвітлює ключові теоретичні питання, що стосуються формування методичної компетентності педагогів. Висновки, отримані в ході аналізу, створюють теоретичну основу для подальших наукових досліджень.

У цілому процес формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання є складним і багатовекторним, але дуже важливим у професійному становленні. Методична компетентність є складовою професійної компетентності, яка визначає здатності організації та здійснення освітнього процесу в рамках вимог сьогодення.

РОЗДІЛ 2: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

2.1. Аналіз особливостей методичної компетентності педагогів професійного навчання на сучасному етапі

Методична компетентність викладачів спецпредметів, майстрів виробничого навчання у галузі професійного навчання формується через комплексний процес, що включає в себе сукупність ключових складових.

Педагоги професійного навчання повинні мати вищу освіту за певною спеціальністю та практичну підготовку, яка пов'язана з виробництвом та методикою викладання.

Для розвитку методичної компетентності педагоги повинні отримувати практичний досвід у викладанні спецпредметів та виробничого навчання. Це включає в себе роботу на практиці, стажування, участь у професійних спілках тощо.

Педагоги професійного навчання повинні постійно вдосконалювати свої методи навчання та відслідковувати нові тенденції в своїй галузі. Це включає

участь у професійних семінарах, конференціях, читання наукової літератури і обмін досвідом з колегами.

Педагоги професійного навчання повинні набувати досвід у взаємодії зі своїми здобувачами освіти. Це допомагає розвивати навички управління групою, адаптувати навчання до потреб і рівня здібностей здобувачів освіти та забезпечувати ефективну комунікацію.[27]

Педагоги професійного навчання мають досліджувати та вивчати різні педагогічні технології та методики навчання, включаючи сучасні підходи до професійного навчання. Це допомагає їм розвивати навички планування занять, оцінювання та ефективного викладання. Робота з досвідченими менторами та обмін досвідом з колегами може бути корисним для розвитку методичної компетентності.

Загалом, формування методичної компетентності педагогів в професійному навчанні вимагає систематичної підготовки, самостійної роботи та практичного досвіду. Важливо розуміти, що це процес, який триває протягом всього кар'єрного шляху педагога і вимагає постійного зусилля та прагнення до вдосконалення.

Освіта та професійна підготовка грають важливу роль у формуванні методичної компетентності педагогів професійного навчання. Ось кілька ключових аспектів, пов'язаних з освітою та професійною підготовкою педагогів.

Педагоги професійного навчання зазвичай мають вищу освіту в своїй галузі. Це дозволяє їм мати глибокі знання у предметі, який вони викладають.

Крім вищої освіти в галузі, педагоги також повинні мати підготовку з методики викладання. Ця підготовка включає в себе засвоєння педагогічних метод та прийомів, які допоможуть їм успішно передавати свої знання майбутнім кваліфікованим робітникам.

Педагоги професійного навчання повинні здійснювати постійне підвищення кваліфікації, оскільки освіта та методика викладання постійно

розвиваються. Вони можуть брати участь у курсах, семінарах, майстер-класах і інших навчальних заходах для оновлення своїх знань і навичок.

Деякі країни можуть вимагати від педагогів професійного навчання отримати сертифікацію, яка підтверджує їхню компетентність в галузі. Ця сертифікація може бути обов'язковою або добровільною, але вона служить як показник професійної готовності педагога професійного навчання.

Викладачі спецпредметів повинні стежити за останніми тенденціями в своїй галузі. Це допоможе їм вдосконалювати свою методичну компетентність і надавати здобувачам освіти актуальні знання.

Майстри виробничого навчання мають засвоювати новітні технології тієї чи іншої галузі виробництва.

Практичний досвід є надзвичайно важливим для розвитку методичної компетентності педагогів професійного навчання. Це допомагає педагогам професійного навчання збагачувати свої знання і навички, отримувати практичний досвід у справжньому навчанні та взаємодії зі здобувачами освіти.

Ось деякі ключові аспекти практичного досвіду.

Проведення часу в ролі практикуючого викладача або інструктора дозволяє педагогам професійного навчання набувати досвіду у викладанні свого спецпредмета або виробничого навчання в реальному професійному середовищі. Це може бути важливим для розвитку педагогічних вмінь і адаптації до конкретних ситуацій.

Педагоги можуть брати участь у стажуваннях або мати менторів, які надають їм практичну підтримку і поради щодо навчання та методики викладання. Це допомагає відшліфувати їхні навички і зростати як професіоналам.

Участь у професійних спілках та організаціях. Педагоги можуть приєднатися до професійних спілок, організацій і груп, де вони можуть ділитися своїм досвідом та вчитися від інших викладачів. Взаємодія з колегами може сприяти обміну ідеями та покращенню методичної компетентності.

Самостійний аналіз і вдосконалення. Під час роботи в практичному середовищі педагоги можуть аналізувати свою діяльність, виявляти слабкі місця та шляхи вдосконалення. Це допомагає їм розвивати свою методичну компетентність та підвищувати якість навчання.

Практичний досвід є необхідною складовою для того, щоб педагоги професійного навчання були ефективними та компетентними у своїй роботі. Він допомагає збагачувати їхні знання та розвивати педагогічні вміння для успішного навчання та підготовки здобувачів професійної освіти [23].

Постійне самовдосконалення є надзвичайно важливим аспектом методичної компетентності педагогів. Воно дозволяє триматися в курсі сучасних педагогічних тенденцій, розвивати свої професійні навички та покращувати якість навчання.

Педагоги професійного навчання можуть брати участь у професійних заходах, де вони можуть вивчати нові методи навчання, ділитися досвідом та відшліфувати свої навички.

Відвідання конференцій дозволяє викладачам спецпредметів ознайомитися з новими науковими дослідженнями та тенденціями у своїй галузі виробництва та спілкуватися з іншими професіоналами.

Педагоги професійного навчання повинні відслідковувати нові статті, книги та дослідження у галузі як педагогіки, так і виробництва, щоб бути в курсі останніх розробок та підходів. Важливо спілкуватися та ділитися досвідом з іншими колегами. Це може включати в себе обговорення кращих практик, взаємну підтримку та вирішення проблем, з якими можуть стикатися педагоги професійного навчання у своїй роботі [7].

Інтернет надає викладачам спецпредметів можливість отримувати доступ до великої кількості навчальних ресурсів, включаючи відеоуроки, онлайн-курси та блоги, які можуть бути корисні для їхнього професійного розвитку. Постійне самовдосконалення допомагає залишатися актуальними та ефективними в своїй роботі, підвищує якість навчання та сприяє загальному успіху.

Робота зі здобувачами освіти вимагає від педагогів набуття та постійного розвитку навичок взаємодії. Важливо, щоб педагоги були готові пристосовувати свій підхід до навчання відповідно до індивідуальних потреб і рівня здібностей кожного здобувача.

Ось кілька ключових аспектів, які педагоги повинні брати до уваги:

Розуміння різниці в стилях навчання: Різні здобувачі мають різні здатності до сприймання навчального матеріалу. Деякі вчаться краще через візуальне сприймання і малювання, інші через слухання аудіо або активну участь у практичних завданнях. Педагоги повинні виявити, які стилі навчання працюють для кожного.

Управління групою : Важливо мати навички управління для забезпечення спокійної та продуктивної атмосфери в групі. Це включає в себе здатність зберігати дисципліну, вирішувати конфлікти та створювати структуроване навчання.

Адаптація навчання: Педагоги повинні бути готові адаптувати свої методи та матеріали до потреб і рівня здібностей своїх учнів. Індивідуальний підхід може допомогти кожному учню досягти кращих результатів.

Ефективна комунікація: Гарна комунікація між педагогом і учнем є ключовою для успішного освітнього процесу. Педагоги повинні вміти слухати, розуміти потреби та запити здобувачів освіти, а також зрозуміло пояснювати матеріал.

Навички взаємодії з учнями не лише сприяють покращенню навчання, але також це може підтримувати мотивацію до навчання та сприяти загальному успіху в освіті.

Менторство та колегіальний обмін є важливими компонентами професійного розвитку для педагогів професійного навчання і інших фахівців у сфері освіти. Ось деякі переваги цих підходів до розвитку методичної компетентності.

Передача досвіду: Досвідчені ментори можуть передати свої знання та навички молодшим колегам. Це допомагає новачкам швидше освоювати важливі методи та стратегії викладання.

Підтримка та поради: Ментори можуть надавати підтримку та конструктивні поради новачкам у різних аспектах їхньої роботи, включаючи класне керівництво, управління групою, розробку занять та взаємодію з учнями.

Взаємопідтримка: Колегіальний обмін досвідом сприяє створенню спільноти педагогів професійного навчання, які підтримують один одного. Педагоги професійного навчання можуть обговорювати свої проблеми, ділитися ідеями та шукати спільні рішення.

Вдосконалення практик: Педагоги професійного навчання можуть вчитися від один одного та застосовувати кращі практики у своїй роботі. Це сприяє постійному покращенню якості навчання та результатів.

Збільшення мотивації: Менторство та колегіальний обмін можуть підтримувати мотивацію викладачів, оскільки вони бачать, що їхні зусилля важливі та оцінюються.

Розвиток лідерських якостей: Викладачі, які беруть участь у менторстві та обміні досвідом, можуть розвивати свої лідерські якості та стати впливовими фігурами у галузі освіти.

Узагальнюючи, менторство та колегіальний обмін є важливими інструментами для підвищення якості освіти та розвитку професійної компетентності педагогів професійного навчання. Вони сприяють створенню сприятливого середовища для вчення, підтримки та професійному росту педагогів.

Менторство та колегіальний обмін можуть допомогти підвищити мотивацію педагогів професійного навчання. Ось деякі способи, як це відбувається:

Підтримка індивідуального зростання: Менторство дозволяє молодим викладачам навчатися від більш досвідчених колег, які можуть надавати

поради, ділитися ресурсами і допомагати розвивати їхні навички та компетентності. Це може бути надзвичайно мотивуючим для новачків.

Пошук нових ідей та методів: Колегіальний обмін інформацією та ідеями допомагає викладачам вдосконалювати свою педагогічну практику. Поділ досвіду і спостережень може стимулювати педагогів професійного навчання до пошуку нових та інноваційних методів навчання.

Визнання та підтримка: Ментори та колеги можуть надавати викладачам підтримку та визнання за їхню роботу. Відчуття того, що їхні зусилля цінуються і важливі, може значно підвищити мотивацію педагогів професійного навчання.

Подолання труднощів: Ментори і колеги можуть допомогти викладачам подолати труднощі, з якими вони зіштовхуються в навчальному процесі. Це може збільшити впевненість в собі та мотивацію до подальшої роботи.

Загалом, менторство та колегіальний обмін є важливими інструментами для створення позитивного середовища в навчальних закладах і підтримки мотивації педагогів професійного навчання, що в свою чергу позитивно впливає на навчання і розвиток студентів

Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання в закладах вищої освіти (ЗВО) є важливою і складною задачею.

Викладачі в ЗВО повинні мати вищу освіту в своїй галузі і, за можливістю, науковий ступінь (як магістр, так і доктор наук). Вища освіта надає глибокі знання у фаховій галузі, а науковий ступінь може підтвердити їхню експертність та дослідницький підхід.

Для ефективного викладання в ЗВО важливо мати педагогічну підготовку. Це включає в себе курси з методики навчання, педагогічні семінари і тренінги, які допомагають педагогів професійного навчання розвивати навички викладання і управління навчальним процесом.

Викладачі повинні активно займатися самоосвітою і постійно вдосконалювати свої знання та навички. Це включає в себе читання наукової

літератури, участь у конференціях і семінарах, а також вивчення нових технологій та методик навчання.

Викладачі повинні глибоко розуміти особливості своєї професійної галузі та бути орієнтовані на актуальні тенденції та інновації в цій галузі. Це допомагає враховувати потреби студентів і надавати актуальні знання.

Викладачі ЗВО можуть займатися дослідницькою роботою, публікувати статті та дослідження у відповідних наукових журналах. Це допомагає підтримувати академічний статус та надавати студентам можливість брати участь у дослідницьких проектах.

Робота зі студентами: Важливо розвивати навички ефективної комунікації та педагогічного взаємодії зі студентами. Це включає в себе співпрацю, консультування і підтримку індивідуального навчання.

Співпраця з колегами: Важливо обмінюватися досвідом і навчальними матеріалами з колегами, спільно розробляти курси та методичні матеріали.

Загалом, формування методичної компетентності педагогів в ЗВО вимагає поєднання фахових знань, педагогічних навичок та постійного самовдосконалення. Ключовою метою є підготовка студентів до успішної професійної діяльності та надання їм знань і навичок, які відповідають вимогам ринку праці.

Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання є важливою складовою їхньої професійної підготовки. Існує кілька педагогічних підходів, які можна використовувати для досягнення цієї мети. Нижче розглянуті деякі з них:

1. Компетентнісний підхід:

- Орієнтація на компетентності: Розробка програм, завдань і методів, що спрямовані на формування конкретних методичних компетентностей педагога професійного навчання.
- Активна педагогіка: Використання методів, що дозволяють педагогам професійного навчання взаємодіяти зі студентами, сприяючи їхньому активному залученню до процесу навчання.

2. Особистісно-орієнтований підхід:

- Індивідуалізація навчання: Створення умов для розвитку індивідуальних методичних компетентностей, враховуючи особистість кожного педагога професійного навчання.
- Рефлексія: Залучення педагогів до систематичної саморефлексії щодо їхньої методичної діяльності.

3. Контекстуальний підхід:

- Врахування специфіки предмета із застосуванням методів навчання, адаптованих до конкретної галузі професійного навчання.
- Використання сучасних засобів навчання: Впровадження інноваційних технологій і засобів для підвищення ефективності методичної роботи.

4. Колективний підхід:

- Групова робота: Організація групових заходів, які сприяють обміну досвідом і взаємопідтримці серед педагогічного колективу.
- Наставництво і консультування: Забезпечення можливості для більш досвідчених педагогів консультувати менший досвід у галузі методики.

5. Підходи, спрямовані на практичну діяльність:

- Стажування та практика: Забезпечення можливості педагогам професійного навчання набувати практичний досвід, впроваджуючи отримані знання в реальній педагогічній практиці.
- Майстер-класи і тренінги: Проведення спеціалізованих навчальних заходів для педагогів з акцентом на розвиток методичних навичок.

Ці підходи можна комбінувати в залежності від конкретних умов і завдань навчання, сприяючи ефективному формуванню методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Орієнтація на компетентності - це підхід до навчання, який акцентує увагу на розвитку конкретних компетентностей здобувачів освіти. У контексті формування методичної компетентності педагогів професійного навчання цей

підхід передбачає створення умов для розвитку певних навичок, знань та вмінь, які є важливими для успішної професійної діяльності.

Основні аспекти орієнтації на компетентності в контексті методичної компетентності педагогів можуть включати:

Визначення ключових компетентностей: Ідентифікація та визначення тих компетентностей, які є найважливішими для педагога професійного навчання.

Розробка компетентнісно-орієнтованих програм: Створення навчальних програм, завдань та методик, спрямованих на розвиток конкретних методичних навичок.

Оцінка та самооцінка: Використання методів оцінювання, спрямованих на визначення рівня сформованості компетентностей. Залучення педагогів до самооцінки їхніх власних методичних навичок.

Активне залучення до навчання: Використання інтерактивних методів, де педагоги активно взаємодіють з матеріалом, обмінюються досвідом та застосовують здобуті знання в реальних ситуаціях [41].

Інтеграція компетентнісного підходу в професійний розвиток: Забезпечення того, щоб професійний розвиток майбутніх педагогів включав в себе мету та завдання, спрямовані на формування методичної компетентності.

Співпраця та обмін досвідом: Створення умов для взаємодії педагогічного колективу, обміну кращими практиками та взаємної підтримки у процесі розвитку методичної компетентності.

Орієнтація на компетентності сприяє засвоєнню не лише теоретичних знань, але й формуванню навичок, які можна успішно впроваджувати в педагогічній практиці.

Особистісно-орієнтований підхід у формуванні методичної компетентності педагогів професійного навчання розглядає особистісний аспект виховання та навчання. Основні принципи цього підходу включають у себе увагу до індивідуальних особливостей майбутнього педагога професійного навчання, розвиток його самосвідомості та підвищення особистісної

компетентності. Нижче подано деякі аспекти особистісно-орієнтованого підходу:

Індивідуалізація навчання:

Створення умов для врахування індивідуальних особливостей педагогів у процесі навчання та розвитку методичної компетентності.

Розвиток самосвідомості:

Заохочення педагогів професійного навчання до аналізу та рефлексії своєї методичної діяльності, сприяння розвитку внутрішньої самосвідомості.

Підтримка особистісного зростання:

Забезпечення умов для розвитку особистісних якостей, які сприяють ефективній методичній роботі, таких як комунікативність, толерантність, творчість тощо.

Створення сприятливого психологічного клімату:

Формування позитивного психологічного середовища, в якому педагоги можуть вільно обмінюватися досвідом та отримувати підтримку.

Менторство та індивідуальне керівництво:

Організація програм менторства, де досвідчені педагоги можуть допомагати менш досвідченим у розвитку їхньої методичної компетентності.

Розвиток особистісних цінностей:

Сприяння формуванню та розвитку особистісних цінностей, які сприяють високому професійному стандарту та відповідальності.

Адаптація методик до індивідуальних потреб:

Забезпечення можливості використання різноманітних методів і підходів, щоб вони відповідали індивідуальним потребам педагогів.

Особистісно-орієнтований підхід дозволяє педагогам професійного навчання відчувати себе важливими, розвивати свою унікальність та стимулює їхній особистісний та професійний розвиток.

Контекстуальний підхід в контексті формування методичної компетентності педагогів професійного навчання враховує особливості середовища, в якому відбувається навчання та методична діяльність. Основні

ідеї цього підходу включають у себе урахування специфіки галузі професійного навчання, адаптацію методів до особливостей навчально-виховного процесу та зв'язок із сучасними трендами в освіті. Деякі аспекти контекстуального підходу:

Адаптація до галузі професійного навчання:

Розробка методичних підходів, що враховують особливості та вимоги конкретної галузі професійного навчання.

Урахування різноманітності студентів:

Створення методичних стратегій, які враховують індивідуальні особливості та потреби студентів в процесі професійної підготовки.

Використання сучасних засобів та технологій:

Інтеграція інноваційних методик та технологій у методичну практику з урахуванням сучасних вимог і можливостей.

Зв'язок із реальним життям:

Створення методичних сценаріїв та завдань, що відповідають реальним викликам і ситуаціям у професійній діяльності.

Колективне навчання та співпраця з іншими галузями:

Організація колективної методичної роботи, спрямованої на обмін досвідом між педагогами професійного навчання та представниками інших галузей.

Врахування культурних особливостей:

Забезпечення врахування культурних та соціокультурних особливостей студентів у методичному процесі.

Підтримка професійного розвитку педагогічного колективу:

Організація професійного розвитку, спрямованого на адаптацію методичних стратегій до змін в галузі професійного навчання.

Контекстуальний підхід надає можливість педагогам професійного навчання адаптувати свою методичну діяльність до конкретного освітнього середовища, що сприяє більш успішному формуванню методичної компетентності в умовах реальної практики [38].

Підходи, спрямовані на практичну діяльність, акцентують увагу на застосуванні теоретичних знань у практичних ситуаціях. У контексті формування методичної компетентності педагогів професійного навчання, такі підходи сприяють розвитку навичок та вмінь, які можна успішно використовувати у реальній педагогічній діяльності. Основні аспекти цих підходів включають:

1. Стажування та практика:

- Організація практичної діяльності та стажування, що надає педагогам професійного навчання можливість застосовувати свої методичні знання в реальних умовах.

2. Майстер-класи та тренінги:

- Проведення спеціалізованих тренінгів і майстер-класів, спрямованих на розвиток конкретних методичних навичок та стратегій.

3. Проектна діяльність:

- Залучення майбутніх педагогів до реалізації проектів, які включають в себе розробку та впровадження нових методичних підходів.

4. Використання кейс-методу:

- Застосування кейс-методу в навчанні, де педагоги вивчають реальні випадки та ситуації для аналізу та прийняття рішень.

5. Рольові ігри та симуляції:

- Використання рольових ігор та симуляцій для відтворення педагогічних сценаріїв і вирішення практичних завдань.

6. Педагогічні лабораторії:

- Створення педагогічних лабораторій для експериментування з новими методиками та знаходження найефективніших підходів.

7. Практичне застосування знань у реальних умовах:

- Забезпечення можливості майбутнім педагогам професійного навчання застосовувати набуті знання та навички під час проведення реальних занять або тренінгів.

Ці підходи допомагають майбутнім педагогам професійного навчання активно застосовувати та удосконалювати свої методичні навички у реальних ситуаціях, що сприяє ефективному формуванню їхньої методичної компетентності.

2.2 Володіння інформаційними технологіями як складник методичної компетентності педагога професійного навчання

Методична компетентність педагога професійного навчання визначає його здатність до організації і здійснення освітнього процесу з врахуванням складних умов сьогодення. Наразі багато професійних закладів освіти працюють за дистанційною чи змішаною формами навчання. Тобто все більш актуальним стає питання щодо володіння здобувачами освіти інформаційними технологіями.

Інформаційні технології в методичній діяльності педагога професійного навчання - це використання сучасних засобів та програм для планування, викладання, оцінювання та підтримки навчального процесу з метою підвищення ефективності та доступності освіти [37].

Інформаційні технології (ІТ) в методичній діяльності педагога професійного навчання відіграють важливу роль у покращенні якості освіти і підготовці майбутніх фахівців. Використання ІТ дозволяє педагогам ефективніше організовувати навчальний процес, сприяє залученню студентів до активної участі в навчанні та розвиває їх інформаційні та комунікаційні навички.

Основні аспекти використання ІТ в методичній діяльності педагога професійного навчання включають:

1. Електронні ресурси:

Використання електронних підручників, навчальних відеоматеріалів та інтерактивних симуляцій у методичній діяльності педагога професійного

навчання є одним із аспектом сучасного формування навчання здобувачів освіти. Електронні підручники надають можливість студентам отримувати доступ до навчального матеріалу у будь-який час та в будь-якому місці, забезпечуючи гнучкість навчання. Вони можуть включати багатофункціональні елементи, такі як відео, аудіо, інтерактивні завдання та вбудовані тести, що сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу. Навчальні відеоматеріали розширюють можливості викладання, дозволяючи педагогам візуалізувати складні концепції, демонструвати реальні приклади та надавати студентам конкретні візуальні зразки. Це сприяє кращому розумінню матеріалу та підтримує різноманітні стилі вивчення студентів. Інтерактивні симуляції є важливим елементом, який надає можливість створювати віртуальні сценарії та ситуації, де студенти можуть експериментувати та взаємодіяти з матеріалом. Це дозволяє практикувати навички у контрольованому середовищі, що є особливо корисним для педагогіки професійного навчання, де практичний досвід важливий. Усі ці елементи в інформаційних технологіях сприяють підвищенню доступності, ефективності та зацікавленості студентів у навчальному процесі, а також покращують якість професійної підготовки.

Створення електронних навчальних ресурсів та платформ для обміну інформацією між студентами та викладачами відкриває широкі можливості для покращення комунікації та навчання взагалі. Електронні навчальні ресурси можуть бути різноманітні та включати в себе електронні підручники, відеоматеріали, інтерактивні завдання, тести та інші матеріали, які сприяють засвоєнню навчального матеріалу. Створення електронних платформ для обміну інформацією між учасниками навчального процесу розширює можливості комунікації. Такі платформи можуть включати форуми, чати, блоги та інші інструменти, які дозволяють студентам спілкуватися між собою та з викладачами у віртуальному середовищі. Це особливо актуально для дистанційного навчання або сценаріїв, де фізична зустріч неможлива чи неефективна. Однією з переваг електронних платформ є можливість надання обґрунтованого та миттєвого зворотного зв'язку між студентами та

викладачами. Використання таких платформ спрощує процес обговорення навчального матеріалу, вирішення питань та взаємодії віддалено. Крім того, вони можуть слугувати майданчиком для обміну додатковими матеріалами, питаннями та ідеями між учасниками навчання. Загалом, створення цих електронних ресурсів та платформ не тільки покращує доступність навчального матеріалу, але і створює віртуальне середовище для активної взаємодії, обміну інформацією та взаємопідтримки в навчальному процесі.

2. Віртуальні навчальні середовища:

Використання платформ для дистанційного навчання є важливим елементом методичної діяльності педагога професійного навчання, оскільки це дозволяє студентам отримувати доступ до навчального матеріалу та взаємодіяти із завданнями, незалежно від місця і часу. Ці платформи для дистанційного навчання можуть включати в себе віртуальні класи, електронні підручники, відеолекції, завдання та тести, які студенти можуть виконувати онлайн. Педагог може створювати та відстежувати навчальний контент, розміщати завдання та проводити оцінювання через ці платформи. Однією з переваг таких платформ є гнучкість в навчанні. Студенти можуть вчитися у своєму власному темпі, а також вибирати час і місце для виконання завдань. Це особливо важливо для професійного навчання, де студенти можуть мати різний графік роботи чи перебувати в різних географічних областях. Платформи для дистанційного навчання також сприяють взаємодії між студентами та викладачами через форуми, чати або віртуальні дискусії. Це створює можливості для обговорення матеріалів, вирішення питань та обміну думками, хоча учасники можуть знаходитися на великій відстані один від одного. Такий підхід до дистанційного навчання відкриває нові можливості для педагога професійного навчання в реалізації навчальних цілей та підтримки студентів у їх професійному розвитку [6].

Організація віртуальних практичних занять та лабораторних робіт є важливим елементом методичної діяльності педагога професійного навчання, особливо в умовах сучасного цифрового освітнього середовища. Використання

віртуальних форматів практичних занять та лабораторних робіт дозволяє студентам отримувати практичний досвід та навички, необхідні для їхньої подальшої професійної діяльності. Однією з ключових переваг віртуальних практичних занять є можливість відтворювати реальні робочі сценарії та ситуації у віртуальному середовищі. Це особливо актуально в професійному навчанні, де практичні навички та вміння виконувати конкретні завдання є важливими. Студенти можуть проводити віртуальні експерименти, виконувати завдання та навіть взаємодіяти зі симуляційними моделями віртуальних лабораторій. Організація віртуальних практичних занять також дозволяє педагогам створювати інтерактивні завдання та вправи, які сприяють активному залученню студентів в освітній процес процес. Можливість отримати зворотний зв'язок та аналізувати результати роботи студентів у реальному часі сприяє ефективній корекції та удосконаленню освітнього процесу. Окрім того, використання віртуальних практичних занять розширює можливості доступу до різноманітних ресурсів та експертів, які можуть бути віддаленими від фізичного місцезнаходження студентів та викладачів. Усе це робить віртуальні практичні заняття ефективним інструментом в методичній діяльності педагога професійного навчання для створення зручного та ефективного освітнього середовища.

3. Інтерактивні методи навчання:

Використання інтерактивних дошок та відкритого програмного забезпечення є важливим інструментом в методичній діяльності педагога професійного навчання, оскільки це дозволяє створювати зручне та взаємодійне середовище для обговорення концепцій та вирішення завдань. Інтерактивні дошки можуть використовуватися для візуалізації інформації, навчання та демонстрації концепцій у реальному часі. Вони дозволяють педагогу професійного навчання створювати інтерактивні презентації, писати або малювати на екрані, редагувати матеріали та взаємодіяти з ними за допомогою різних інструментів. Це дозволяє студентам бачити інформацію у вигляді графіків, діаграм, схем та інших візуальних елементів, що полегшує засвоєння

матеріалу. Відкрите програмне забезпечення допомагає розширити функціонал інтерактивних дошок та надає педагогам можливість використовувати різноманітні педагогічні інструменти. Викладачі можуть використовувати спеціалізовані програми для створення відкритих занять, інтерактивних вправ та грифінгу, що полегшує процес навчання та стимулює активну участь студентів. Цей підхід також сприяє залученню студентів до участі в занятті. Вони можуть брати участь у вирішенні завдань, писати на дошці, взаємодіяти з візуальними елементами. Таке активне залучення сприяє кращому розумінню матеріалу та його глибшому засвоєнню. Загалом, використання інтерактивних дошок та відкритого програмного забезпечення підтримує інноваційний та ефективний підхід до навчання у професійному освітньому процесі.

Залучення студентів до віртуальних дебатів, групових проектів та використання онлайн-інструментів для спільної роботи є важливими елементами сучасного навчального процесу. Віртуальні дебати створюють можливість для студентів висловлювати свої погляди, аргументувати їх та розвивати навички публічного виступу, при цьому не обмежуючись фізичним простором. Групові проекти дозволяють студентам співпрацювати в онлайн-середовищі, об'єднуючи свої знання та вміння для вирішення завдань. Використання спеціальних платформ для групової роботи, обміну документами та обговорення ідей сприяє взаєморозумінню, командній роботі та розвитку творчих підходів до вирішення завдань. Онлайн-інструменти для спільної роботи дозволяють студентам працювати над проектами в режимі реального часу, навіть якщо вони знаходяться в різних місцях. Використання хмарних платформ для зберігання та обміну документами, спільного редагування текстів та створення спільних презентацій полегшує комунікацію та сприяє результативності колективної роботи. Цей підхід до навчання активізує студентів, надає їм можливість взяти участь у творчому процесі та розвиває навички, які будуть корисні в їхній подальшій професійній діяльності.

4. Електронне оцінювання:

Використання електронних систем для проведення тестів, оцінювання завдань та ведення журналу успішності студентів стає необхідною складовою методичної діяльності педагога професійного навчання в контексті сучасних технологій. Це не тільки спрощує адміністративні процеси, але й забезпечує більш ефективний моніторинг та підтримку навчального процесу. Електронні системи для проведення тестів надають педагогам зручний інструмент для створення різноманітних тестових завдань, включаючи багаторівневі питання, відкриті відповіді та інтерактивні тести. Студенти можуть здавати тести онлайн, що дозволяє отримати результати миттєво, а педагогам - швидко аналізувати та оцінювати знання студентів. Оцінювання завдань за допомогою електронних систем дозволяє автоматизувати процеси оцінювання та забезпечити об'єктивність при виставленні оцінок. Можливість використання різних критеріїв, коментування та збереження історії оцінок полегшує взаємодію між викладачем і студентами. Ведення журналу успішності студентів за допомогою електронних систем надає можливість стежити за академічною діяльністю кожного студента в режимі реального часу. Інформація про відвідуваність, результати тестів та завдань, а також аналіз успішності може бути легко доступною для обговорення та вдосконалення освітнього процесу. Загалом, електронні системи для тестування та оцінювання створюють ефективну та транспарентну систему, що сприяє підвищенню якості навчання та оцінювання студентів у професійному навчанні. Застосування програм для аналізу та візуалізації результатів оцінювання.

5. Онлайн-комунікація:

Використання електронної пошти, чатів та відеоконференцій стає необхідною складовою методичної діяльності педагога професійного навчання, зокрема для ефективного зв'язку зі студентами та вирішення різних питань, пов'язаних із навчанням. Електронна пошта є зручним інструментом для висилання анонсів, розкладів, нагадувань та іншої важливої інформації студентам. Вона дозволяє педагогу професійного навчання легко спілкуватися з групою студентів або відправляти індивідуальні повідомлення. Чати та

месенджери забезпечують миттєвий зв'язок із студентами. Вони дозволяють вирішувати невеликі питання, надавати короткі пояснення та швидко взаємодіяти. Чати також можуть бути використані для організації групової комунікації. Відеоконференції стають дуже важливим інструментом для віддаленої взаємодії. З їх допомогою педагог може проводити онлайн-лекції, зустрічі, консультації та вирішувати питання студентів у реальному часі. Віддалені відеоконференції сприяють збереженню зв'язку та відчуттю спільності навіть у віртуальному форматі. Загалом, ці електронні інструменти створюють можливості для ефективного та оперативного взаємодії зі студентами, надаючи зручні засоби для комунікації та розв'язання різних питань, що виникають у навчальному процесі.

Впровадження електронних систем для зворотного зв'язку та підтримки студентів стає ключовим компонентом методичної діяльності педагога професійного навчання в епоху сучасних технологій. Електронні засоби для зворотного зв'язку дозволяють педагогам надавати студентам конструктивну інформацію про їхні досягнення та помилки в режимі реального часу. Використання електронних форм для здачі завдань та тестів сприяє автоматизації процесу оцінювання та надає можливість студентам отримувати зворотний зв'язок швидко та ефективно.

Підтримка студентів через електронні консультації та онлайн-сервіси стає доступнішою і зручнішою. Віддалені консультації через відеоконференції або чати дозволяють студентам звертатися за допомогою в будь-який зручний для них час, надаючи гнучкість у взаємодії з викладачем. Також, електронні платформи для підтримки створюють можливість для самостійного навчання, надаючи доступ до різноманітних матеріалів та ресурсів.

Електронні журнали та аналітика успішності забезпечують студентам та викладачам засіб для моніторингу та оцінювання прогресу у навчанні. Системи ведення електронних журналів надають зручний спосіб для стеження за виконанням завдань та визначення академічного росту. Аналітичні інструменти

допомагають ідентифікувати області, де студенти можуть потребувати додаткової уваги та підтримки [23].

Загалом, електронні системи для зворотного зв'язку та підтримки відкривають нові можливості для ефективного взаємодії педагога та студента, забезпечуючи інструменти для якісного та індивідуалізованого навчання.

Індивідуалізація навчання:

Використання інформаційних технологій для створення індивідуальних навчальних програм та підтримки різних рівнів здібностей студентів стає ключовим аспектом методичної діяльності педагога професійного навчання. Цей підхід сприяє індивідуалізації навчання та створенню оптимального середовища для кожного студента. Використання ІТ дозволяє адаптувати навчальний матеріал до різних потреб студентів, враховуючи їхні індивідуальні здібності та темп навчання. Сучасні платформи та програми можуть аналізувати академічні досягнення, визначати сильні та слабкі сторони, і на цій основі розробляти персоналізовані навчальні плани. ІТ також сприяють створенню інтерактивних навчальних ресурсів, які можна адаптувати під різні рівні складності. Це дозволяє студентам вивчати матеріал на своєму рівні і переходити до більш високого рівня, коли вони готові. Платформи для онлайн-навчання можуть також надавати інструменти для індивідуального взаємодії викладача та студента. Віддалені консультації, форуми для обговорення та особисті чати створюють зручні умови для вирішення питань та підтримки. Інтеграція ІТ у педагогічний процес також дозволяє використовувати різні формати матеріалів: відеоуроки, інтерактивні завдання, онлайн-лекції. Це створює різноманітні можливості для навчання, враховуючи візуальні та аудіальні типи сприйняття.

Загалом, використання інформаційних технологій для індивідуалізації та підтримки студентів створює нові можливості для ефективного та адаптивного професійного навчання.

Моніторинг прогресу студентів за допомогою спеціалізованих програм є важливим елементом методичної діяльності педагога професійного навчання.

Сучасні інформаційні технології надають ефективні інструменти для аналізу, оцінювання та відстеження успішності студентів на різних етапах навчання. Спеціалізовані програми для моніторингу прогресу дозволяють викладачам автоматизовано виставляти та зберігати оцінки, стежити за академічним прогресом студентів у режимі реального часу, аналізувати дані та розробляти персоналізовані навчальні плани. Ці програми сприяють вдосконаленню процесів викладання, швидкому виявленню та вирішенню проблем студентів та забезпечують аналітичні засоби для ефективного взаємодії з студентами.

Використання інформаційних технологій в методичній діяльності сприяє підвищенню доступності навчання, розвитку критичного мислення, співпраці та інших навичок, які є важливими для професійного розвитку студентів у сучасному світі.

Вплив інформаційних технологій дистанційного навчання на діяльність педагога професійного навчання та методичну компетентність є суттєвим аспектом в освітньому процесі. Цей вплив може визначати нові вимоги до професійної підготовки фахівців у сфері освіти.

Використання інформаційних технологій дистанційного навчання передбачає володіння педагогами професійного навчання новими інструментами та технологіями. Це включає навички використання віддалених засобів комунікації, електронних платформ для навчання та розроблення електронних матеріалів для занять. Інформаційні технології також дозволяють переосмислити методичний підхід до навчання, використовуючи інтерактивні ресурси, відеоматеріали, електронні підручники та інші інструменти, які забезпечують більш високий рівень зацікавленості та залучення студентів.

Педагоги професійного навчання можуть ефективно моніторити та оцінювати успішність здобувачів освіти, використовуючи автоматизовані системи для проведення тестів, ведення журналів та аналізу академічних досягнень. Це робить процес взаємодії зі студентами більш прозорим та дозволяє оперативно реагувати на їхні потреби [30].

Вплив інформаційних технологій також вимагає розвитку навичок у відповідності з етичними та педагогічними стандартами викладання в онлайн-середовищі. Забезпечення безпеки та конфіденційності, адаптація до різних стилів навчання та здатність стимулювати тих, хто навчається до самостійності стають важливими компонентами методичної компетентності у віртуальному освітньому середовищі.

Нами було проведено опитування здобувачів освіти серед випускних груп щодо найсуттєвіших питань, які виникають в контексті використання в освітньому процесі дистанційних технологій, таких як Zoom та Google Meet (Додаток А). На рис 2.1. показано результати опитування.

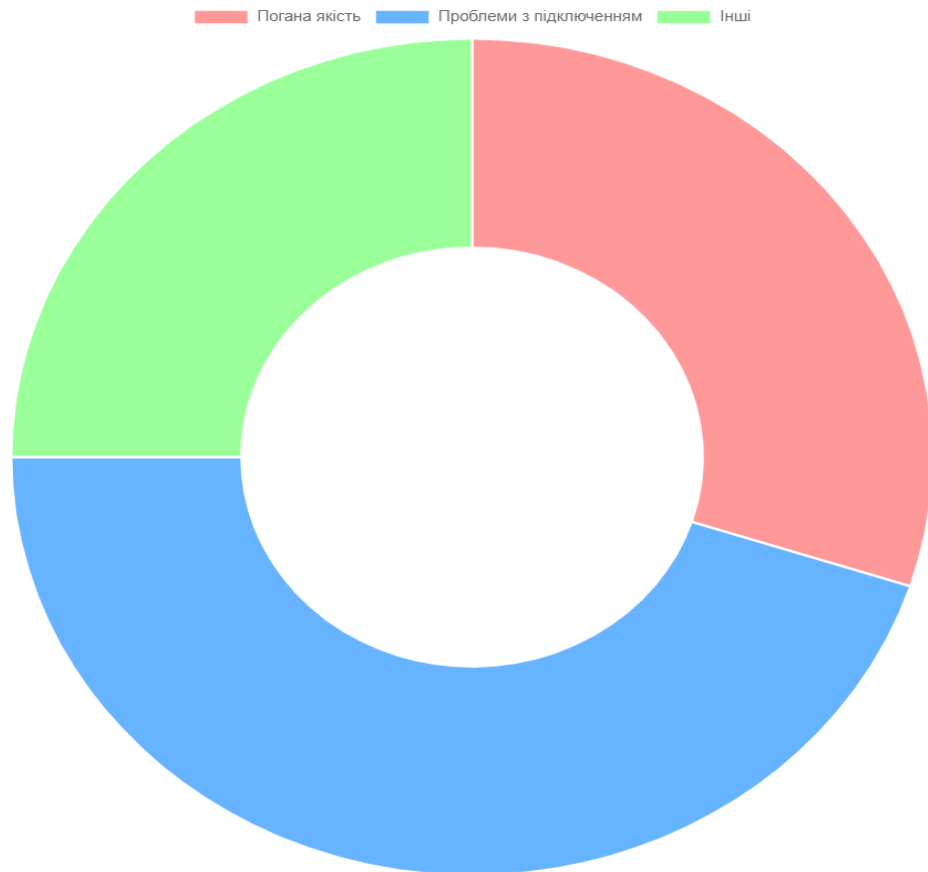

Рис. 2.1 Результати опитування щодо обізнаності майбутніх педагогів професійного навчання дистанційними технологіями

З'ясувалося, що частина студентів не має стабільного доступу до сучасних гаджетів чи високошвидкісного Інтернету. Це ставить їх у невизначені умови для повноцінного використання дистанційних технологій у навчанні.

Під час опитування виявилось, що однією з найбільш помітних та негативних проблем для здобувачів освіти під час дистанційного навчання були труднощі, пов'язані з їхнім Інтернет-з'єднанням. Це стало очевидним на діаграмі результатів, де велика частка учасників визначила низьку якість інтернет-з'єднання як одну з головних перешкод у віддаленому навчанні.

Ця інформація надає важливий контекст і підкреслює необхідність та актуальність вирішення проблеми поліпшення Інтернет-з'єднання для забезпечення ефективного та комфортного дистанційного навчання. Розгляд цього питання стає достатньо важливим у вдосконаленні освітніх практик та створенні сприятливого середовища для всіх учасників освітнього процесу.

Додатково, дослідження виявило, що існує значна різниця в рівні технологічної грамотності серед здобувачів освіти. Ті, хто не має достатньої підготовки чи досвіду використання віддалених технологій, стикаються з труднощами у взаємодії з онлайн-платформами, що підкреслює потребу в удосконаленні цього аспекту професійної підготовки майбутніх педагогів.

У свою чергу, аналіз результатів опитування також вказав на соціально-економічні аспекти, такі як нерівномірний доступ до технічних ресурсів через різницю в економічному статусі студентів. Відсутність можливостей придбати необхідне обладнання або оплатити високошвидкісний Інтернет стає однією із суттєвих перепон для повноцінного використання дистанційних технологій.

Проблема з інтернет-з'єднанням стала однією з ключових та найбільш актуальних труднощів у сучасному освітньому дистанційному процесі. Ця проблема визначається як одна з найбільших, оскільки впливає на доступ до знань і взаємодію між тими, хто навчається та тими, хто навчає. Декілька аспектів цієї проблеми заслуговують особливої уваги.

По-перше, нерівномірність доступу до стабільного та високошвидкісного Інтернет-з'єднання серед студентів веде допробілу у їхній підготовці. Ті студенти, які мають обмежений доступ до Інтернету або зазнають перебоїв у з'єднанні, стикаються з труднощами у виконанні завдань, участі в онлайн-заняттях та отриманні доступу до навчальних матеріалів.

По-друге, інтернет-проблеми впливають на якість віртуальної комунікації між викладачами та студентами. Відсутність стабільного з'єднання може викликати перерви в онлайн-заняттях, зниження якості аудіо- та відеозв'язку, що ускладнює ефективне вивчення матеріалу та взаємодію [34].

По-третє, ця проблема може призводити до стресу та психологічного незадоволення від освітнього процесу. Студенти, які регулярно стикаються із перебоями в Інтернет-з'єднанні, можуть відчувати себе відокремленими та втратити мотивацію до навчання.

Розв'язання цієї проблеми вимагає комплексного підходу. Що включає в себе розвиток інфраструктури для покращення доступу до Інтернету,

забезпечення студентів технічними ресурсами для дистанційного навчання, а також розробку альтернативних методів навчання, що не так сильно залежать від стабільного з'єднання. Це важливе завдання для забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх учасників освітнього процесу.

Навчання студента не тільки залежить від наявності стабільного Інтернет-з'єднання, але і від його власного бажання вчитися, мотивації та здатності налагоджувати всі аспекти навчання. Навіть у випадках, коли існують труднощі з інтернет-з'єднанням, студент може успішно пристосовуватися та досягати навчальних цілей, якщо він має відповідні навички та розуміє ключові аспекти власного навчання.

1. Самостійність та організація: Студенти з бажанням вчитися часто виявляють високий рівень самостійності та організаційних навичок. Вони можуть самостійно планувати свій час, визначати пріоритети та ефективно використовувати час для вивчення навчального матеріалу, незалежно від доступності Інтернету.
2. Альтернативні методи навчання: Студенти, які бажають вчитися, можуть знаходити альтернативні методи отримання знань, навіть при обмеженому Інтернет-з'єднанні. Вони можуть користуватися електронними матеріалами, завантаженими наперед, читати книги або використовувати інші носії інформації.
3. Комунікація та співпраця: Студенти з активним бажанням вчитися можуть шукати можливості для комунікації та співпраці навіть безпосередньо в мережі. Вони можуть використовувати чати, електронну пошту та інші засоби комунікації для обговорення питань та вирішення завдань.
4. Адаптація до умов: Бажаючи вчитися студенти здатні адаптуватися до різних умов, включаючи тимчасові труднощі з інтернет-з'єднанням. Вони можуть розробляти стратегії для роботи в офлайн-режимі, завантажувати матеріали для подальшого використання чи використовувати доступні мережі.

5. Пошук допомоги: Студенти, які бажають вчитися, активно шукають можливості для отримання додаткової допомоги чи консультацій, навіть якщо це відбувається через альтернативні канали, наприклад, за допомогою телефону або особистих зустрічей.

Таким чином, навчання студента є багатоаспектним процесом, і його успішність значною мірою залежить від особистих якостей та підходу самого студента до власного освітнього шляху. Володіння навичками самостійного навчання та визначенням власних цілей може допомогти студентам подолати труднощі, пов'язані навіть з обмеженим Інтернет-з'єднанням.

Висновок до розділу 2

У другому розділі розглянуто інноваційні підходи до формування методичної компетентності, зокрема використання сучасних технологій в освітньому процесі. Зазначено, що інтеграція цифрових засобів та інтерактивних методів може значно поліпшити ефективність формування методичної компетентності та сприяти активній участі студентів у процесі навчання.

Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання є важливою складовою їхньої професійної підготовки. Існує кілька педагогічних підходів, які можна використовувати для досягнення цієї мети: компетентнісний підхід, особистісно-орієнтований підхід, контекстуальний підхід, колективний підхід, підходи, спрямовані на практичну діяльність: стажування та практика; майстер-класи і тренінги.

Важливим елементом аналізу стали інформаційні технології в методичній діяльності педагога професійного навчання. Вивчення впливу інформаційних технологій дистанційного навчання на діяльність педагога професійного навчання розкрило нові можливості та виклики для вдосконалення освітнього процесу. Аналіз отриманих результатів вказує на необхідність вдосконалення методів оцінювання та підвищення рівня компетентності педагогів у контексті сучасних інформаційних технологій.

Під час проведення опитування майбутніх педагогів професійного навчання випускних курсів освітнього ступеня бакалавр було виявлено, що головною проблемою використання інформаційних технологій є нестабільність інтернет-з'єднання. Результати дослідження чітко вказують на те, що ця проблема є суттєвим обмеженням для ефективного використання сучасних технологій в освітньому процесі.

Це свідчить про важливість впровадження надійних технічних рішень для забезпечення стабільного доступу до інтернету

Актуальною є проблема із забезпечення надійного інтернет-з'єднання як одного з ключових кроків для успішної інтеграції інформаційних технологій в сучасну освітню діяльність здобувачів освіти і в підсумку є одним із чинників формування методичної компетентності педагога професійного навчання.

РОЗДІЛ 3: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

3.1 Чинники формування методичної компетентності майбутнього педагога професійного навчання в умовах дистанційного навчання

Самостійність та організаційні навички грають значну роль в успішності тих, хто навчається під час дистанційного навчання. Ось докладний розгляд того, як ці аспекти впливають на навчання:

1. Планування часу:

- **Вплив:** Самостійні студенти володіють вмінням ефективно планувати свій час. Вони можуть створювати розклади, визначати пріоритети та використовувати час оптимально для вивчення матеріалів.
- **Успішність:** Грамотне управління часом дозволяє студентам вчасно виконувати завдання, уникати затримок та відчувати більшу впевненість в своїх можливостях.

2. Самостійність в навчанні:

- **Вплив:** Самостійні студенти можуть взяти відповідальність за власний освітній процес. Вони здатні самостійно вивчати матеріали, вирішувати завдання та вдосконалювати свої навички.
- **Успішність:** Ця самостійність сприяє глибшому розумінню матеріалу та збереженню вивчених знань, що полегшує успішне виконання завдань та іспитів.

3. Адаптація до різних форматів навчання:

- **Вплив:** Організовані студенти здатні швидко адаптуватися до різних форматів навчання, включаючи відеолекції, самостійне читання, інтерактивні завдання та обговорення.
- **Успішність:** Ця здатність адаптуватися до різних методів навчання дозволяє студентам максимально використовувати доступні ресурси та оптимізувати свій процес засвоєння інформації.

4. Вміння самостійно розв'язувати проблеми:

- Вплив: Самостійні студенти мають розвинуті навички аналізу та вирішення проблем. Вони можуть ефективно вирішувати труднощі, які можуть виникнути під час навчання.
- Успішність: Здатність самостійно розв'язувати проблеми допомагає студентам подолати труднощі та продовжувати навчання навіть у віддаленому форматі.

5. Відповідальність за власне навчання:

- Вплив: Організовані та самостійні студенти несли відповідальність за своє власне навчання. Вони виявляють ініціативу та бажання досягати найкращих результатів.
- Успішність: Ця відповідальність є ключовим фактором у досягненні високих академічних результатів та успішного завершення навчальних програм.

Отже, самостійність та організаційні навички грають важливу роль у формуванні успішного студента під час дистанційного навчання, допомагаючи йому вирішувати завдання ефективно та досягати навчальних цілей.

Здобувачі освіти навчаються ефективно використовувати різноманітні онлайн-ресурси для самостійного опанування навчального матеріалу.: Дистанційне навчання розвиває в студентів навички гнучкості та саморегуляції, оскільки вони відповідають за свій розклад і власний темп навчання.

Здобувачі освіти активно використовують різні засоби технологій для комунікації з викладачами та співстудентами, навіть на віддаленій основі. Дистанційна форма навчання вимагає від студентів високого рівня самоорганізації, щоб ефективно управляти своїм часом та завданнями.

Вирішення завдань та обговорення матеріалів в онлайн форматі сприяє розвитку комунікативних навичок студентів. Дистанційне навчання може сприяти розвитку ініціативи серед студентів, які вивчають новий матеріал та запитують додаткові питання самостійно. Віддалене навчання заохочує студентів розвивати навички самостійного вирішення проблем, використовуючи різні джерела інформації. Здобувачі освіти навчаються

оптимізувати свій робочий простір для забезпечення ефективного навчання віддалено. Студенти розвивають навички управління стресом та розподілу навчального навантаження в умовах дистанційного навчання. Дистанційне навчання підтримує у студентів розуміння власної відповідальності за процес навчання та досягнення академічних цілей [39].

Самостійність для здобувачів освіти означає здатність та готовність самостійно організувати та керувати своїм процесом навчання. Це включає в себе ряд ключових аспектів:

1. Самостійне вивчення матеріалу:

Здобувачі освіти мають розвивати навички самостійного вивчення, які дозволяють їм опановувати новий матеріал без прямого нагляду викладача. Важливо вміти використовувати різноманітні джерела інформації для максимального засвоєння знань. Перш за все, це може включати в себе самостійне читання підручників, де студенти отримують теоретичний фундамент для подальшого вивчення. Окрім того, здобувачі освіти можуть використовувати статті, наукові публікації та інші письмові матеріали для розширення своїх знань і отримання різноманітних поглядів на предмет. Здатність критично аналізувати інформацію та вибірково використовувати ресурси є ключовою у такому підході. Постійно розвиваючи свої навички, студенти можуть також скористатися відео-лекціями та онлайн-курсами.

Відео-матеріали можуть допомогти у наглядному усвідомленні складних концепцій, а також надати додатковий погляд на тему. Важливо вміти ефективно користуватися такими ресурсами, визначаючи їхню достовірність та значущість для власного навчання. Здобувачам освіти також корисно взаємодіяти з іншими студентами, обмінюючись ідеями та досвідом.

Форуми, онлайн-групи та обговорення можуть стати важливим елементом самостійного вивчення, де студенти можуть отримувати додаткові пояснення та вирішувати завдання спільно. Загалом, розвивати навички самостійного вивчення означає не лише володіння конкретними знаннями, а й вмінням

ефективно користуватися різноманітними ресурсами, критично мислити та взаємодіяти з іншими учасниками навчального процесу.

2. Планування часу:

Самостійність у навчанні включає в себе важливий аспект - ефективне управління часом. Здобувачі освіти повинні володіти навичками розподілу часу таким чином, щоб максимально використовувати його для вивчення матеріалу, виконання завдань та підготовки до занять. Це особливо актуально в умовах дистанційного навчання, де студенти відповідають за свій власний розклад та організацію навчання. Вміння планувати час дозволяє уникати зайвого стресу і сприяє стабільному прогресу у навчанні.

Студентам важливо визначати пріоритети завдань, враховуючи їхню важливість та терміни виконання. Це вимагає високого рівня саморегуляції і відповідальності. Однією з важливих стратегій управління часом є створення гнучкого розкладу, який враховує індивідуальні особливості та потреби. Здобувачі освіти можуть виділяти конкретні блоки часу для вивчення конкретних тем, виконання завдань та підготовки до занять.

Важливо також враховувати фізичний та психологічний комфорт під час розподілу часу, включаючи короткі перерви для відпочинку. Ефективне управління часом сприяє не лише успішному навчанню, але і створює баланс між навчанням та особистим життям. Здобувачі повинні бути здатні самостійно організовувати свій робочий простір, обирати методи навчання та встановлювати пріоритети у вивченні.

3. Розвиток критичного мислення:

Самостійність в контексті навчання передбачає не лише здатність засвоювати інформацію, але і критично її оцінювати. Здобувачі освіти повинні бути здатні аналізувати різні джерела інформації, розпізнавати їхню достовірність та релевантність.

Критичне мислення передбачає здатність визначати аргументи, які підтримують або спростовують певну точку зору. Здобувачі освіти повинні вміти розрізняти факти від домислів, розуміти природу інформаційних джерел

та оцінювати їхню надійність. Важливо, щоб студенти могли формулювати власні аргументовані погляди на предмет, розмірковувати критично, враховуючи різні точки зору.

Це допомагає розвивати креативне мислення та ставити під сумнів стереотипи чи застарілі концепції. Крім того, самостійність включає в себе прийняття обґрунтованих рішень. Здобувачі освіти повинні бути здатні зіставляти альтернативи, враховувати наслідки своїх виборів і вибирати шлях, який найбільше відповідає їхнім метам та цілям.

Отже, самостійність у навчанні вимагає від студентів критичного підходу до інформації та здатності приймати обґрунтовані рішення на основі власного аналізу і розсуду.

4. Спроможність до самооцінки:

Здобувачі освіти мають розвивати навички самооцінки для того, щоб об'єктивно оцінювати свій рівень знань та навичок. Це передбачає вміння визначати свої сильні та слабкі сторони, а також розрізняти області, в яких потрібне поліпшення. Об'єктивна самооцінка важлива для того, щоб студенти могли вчасно реагувати на власні недоліки та допомагати собі у подальшому розвитку. Це може включати в себе не лише виявлення проблем, але і встановлення конкретних стратегій для їх вирішення. Крім того, здобувачам освіти важливо бути активними учасниками у власному професійному розвитку. Це може включати участь у додаткових курсах, семінарах, тренінгах, читання спеціалізованої літератури та здобуття нових навичок, які допоможуть покращити їхню ефективність. Активна робота над власним професійним розвитком може включати також взаємодію з колегами, участь у професійних спільнотах чи об'єднаннях, що дозволяє студентам обмінюватися досвідом і отримувати конструктивний фідбек. Таким чином, здобувачі освіти повинні бути активними учасниками у власному професійному розвитку, виявляти свої слабкі сторони та працювати над ними, а також регулярно оцінювати свій рівень знань і навичок для досягнення найкращих результатів у своїй освітній та професійній діяльності.[45]

5. Ініціатива та творчий підхід:

Самостійність у навчанні виявляється через здатність студента взяти ініціативу у власні руки. Замість того, щоб чекати на детальні інструкції від викладача, здобувачі освіти активно шукають можливості для самостійного вивчення та вдосконалення своїх знань. Це може включати читання додаткових матеріалів, дослідження нових тем або вивчення допоміжних ресурсів. Важливою частиною самостійності є пошук нових можливостей для навчання. Студенти можуть активно взяти участь у віртуальних конференціях, вебінарах чи інших заходах, що дозволяють їм поглибити свої знання та познайомитися з новими ідеями. Вони можуть також шукати можливості для практичного застосування отриманих знань, наприклад, участь у проектах або стажування.

Самостійність також виявляється у здатності студента ефективно розв'язувати проблеми. Вони вирішують труднощі, що виникають у процесі навчання, шляхом використання різних ресурсів, консультації з однокурсниками чи використання додаткових джерел інформації. Активне залучення до вирішення проблем розвиває критичне мислення та творчий підхід до викликів. У підсумку, самостійність для здобувачів освіти означає більше, ніж просто виконання завдань — це виявлення ініціативи, пошук нових можливостей та ефективне вирішення проблем для досягнення глибшого розуміння та професійного розвитку.

6. Ефективне використання технологій:

Самостійність здобувачів освіти у сучасному світі включає в себе володіння різними технологіями для різних аспектів навчання та роботи. Використання технологій стало необхідною частиною навчання і вимагає низку навичок для ефективного використання різноманітних інструментів та платформ.

По-перше, здобувачі повинні бути в змозі використовувати технології для отримання інформації. Це може включати в себе ефективне використання пошукових систем, роботу з електронними бібліотеками та базами даних, а також уміння критично оцінювати джерела інформації в Інтернеті.

По-друге, важливо вміти використовувати технології для спілкування. Здобувачі освіти повинні бути здатні використовувати електронну пошту, чати, відеоконференції та інші комунікаційні інструменти для взаємодії з викладачами та однокурсниками, особливо у дистанційній формі навчання.

По-третє, здобувачі повинні вміти використовувати технології для виконання завдань. Це може охоплювати використання офісних програм, онлайн-інструментів для створення презентацій або відеомонтажу, а також використання різних платформ для завантаження та обміну документами.

Узагалі, володіння технологіями дозволяє здобувачам освіти бути більш ефективними та гнучкими у своєму навчанні та роботі, використовуючи сучасні інструменти для покращення якості свого освітнього процесу.

7. Самоорганізація в навчальному процесі:

Здатність до самостійного планування, контролю та коригування своїх навчальних зусиль є важливою складовою успішного процесу навчання та освіти. Студенти, які володіють цією навичкою, мають можливість ефективно організувати свій час та ресурси для досягнення поставлених цілей. Спроможність розробляти плани навчання є першочерговою.

Студенти повинні чітко визначати свої освітні та академічні мети, розподіляти час для вивчення конкретних тем та завдань, а також встановлювати пріоритети у своїй діяльності. Правильно складений план створює структуру для систематичного навчання та допомагає уникати відкладання важливих завдань. Крім того, систематичний контроль за власним прогресом є ключовим елементом саморегуляції. Студенти повинні вміти визначати свої досягнення та слабкі сторони, щоб ефективно коригувати свої дії. Ведення щоденників, визначення основних показників успішності та постійна самооцінка дозволяють студентам тримати руку на пульсі свого розвитку.

Коригування стратегій навчання є необхідним етапом у процесі здобуття знань. У змінному середовищі навчання можуть виникати нові виклики та завдання. Гнучкість у підходах дозволяє студентам швидко адаптуватися до

нових умов, виправляти помилки та шукати ефективніші методи навчання. Завершально, здатність до самостійного планування, контролю та коригування навчальних зусиль визначає успіх студента не лише в академічному плані, але й в розвитку особистості. Ці навички формують відповідальний та самостійний підхід до власного навчання та сприяють сталому особистісному розвитку.

8. Активна участь у навчальному процесі:

Самостійність в навчанні включає не лише індивідуальне вивчення матеріалу, але й активну участь у заняттях та вираження власних думок та питань. Це створює сприятливе середовище для глибшого засвоєння та розуміння предмету. Активна участь у заняттях включає в себе більше, ніж просте присутність на лекціях чи семінарах. Студент, який проявляє самостійність, активно взаємодіє з викладачем та однокурсниками. Це може бути виражено через ставлення питань, обговорення ключових тем, а також надання власних думок та поглядів на обговорювані питання. Вираження власних думок та питань відображає ініціативу студента. Це не лише сприяє його власному розумінню теми, але й розширює обговорення на рівень глибших роздумів та аналізу. Студент, який вміє висловлювати свої думки, вчиться виражати аргументовані погляди та взаємодіяти в інтелектуальних дискусіях. Глибше засвоєння матеріалу відбувається, коли студент відчуває особистий інтерес та відповідальність за своє власне навчання. Активна участь та висловлення власних думок створюють стимул для вивчення предмету не тільки як обов'язкового завдання, але й як можливості для особистого розвитку та поглибленого розуміння.

9. Відповідальність за власне навчання:

Відповідальність за успіх у навчанні є ключовою складовою для здобувачів освіти. Здатність брати на себе відповідальність стимулює самостійність та саморегуляцію, сприяючи ефективному освоєнню матеріалу та особистому розвитку. Здобувачі освіти, які взяли на себе відповідальність за свій успіх, розуміють, що навчання — це не лише відображення вимог програми, але і особиста ініціатива в поглибленні знань. Вони активно

використовують різноманітні ресурси для розвитку, такі як книги, статті, онлайн-курси та інші, необмежуючись лише обов'язковими завданнями. Однією з важливих аспектів відповідальності є визначення особистих цілей. Здобувачі освіти, які визначили чіткі та конкретні цілі, мають напрямок для свого розвитку. Вони можуть визначати завдання, розподіляти час та визначати пріоритети, спрямовуючи свої зусилля на досягнення певних результатів. Допомога собі у розвитку включає в себе постійне вдосконалення навичок саморефлексії. Здобувачі освіти можуть аналізувати свої успіхи та невдачі, виявляти, що працює для них краще, і активно коригувати свій підхід до навчання.

Загалом, брати на себе відповідальність за успіх у навчанні — це не просто виконання завдань, але й свідома участь у власному освітньому процесі. Це сприяє розвитку самостійності, критичного мислення та дисципліни, що є необхідними якостями для досягнення високих результатів у навчанні та майбутній професійній діяльності.

Організаційні навички для здобувачів освіти під час дистанційного навчання набувають особливого значення, оскільки вимагається більшої самостійності, відповідальності та вміння управляти власним часом і ресурсами. Ось що це може означати:

1. Самостійне планування:

Здобувачі освіти, особливо в умовах дистанційного навчання, повинні проявляти високий рівень самостійності у розробці своїх планів навчання. Це вимагає від них не лише визначення конкретних цілей та завдань, але й вміння ефективно організовувати свій час і ресурси. Початковим етапом є визначення освітніх цілей. Здобувачі повинні чітко розуміти, що саме вони хочуть досягти у результаті свого навчання. Це може бути отримання певних знань, вмінь або навичок, які будуть корисні для їхнього майбутнього професійного розвитку чи особистої самореалізації. Далі слід визначити конкретні завдання, які допоможуть досягнути поставлених цілей. Це може включати в себе розгортання тематичних блоків, вивчення певних розділів матеріалу, виконання

практичних завдань чи участь у додаткових навчальних заходах. Надалі необхідно визначити терміни виконання завдань. Розподілити навчальний матеріал на періоди та встановити конкретні дедлайни допомагає уникнути відкладання і забезпечити систематичний прогрес. Розподіл часу для вивчення матеріалу є критичним елементом саморегуляції. Здобувачі повинні бути в змозі ефективно управляти своїм часом, виділяючи достатньо часу для вивчення, повторення та виконання завдань. Загалом, самостійна розробка плану навчання вимагає від здобувачів освіти визначення мети, конкретизації завдань, встановлення термінів виконання та раціонального розподілу часу. Ці навички є важливими для успішного та продуктивного дистанційного навчання.

2. Ефективне використання технологій:

Навички використання онлайн-інструментів та платформ є необхідним компонентом успішного дистанційного навчання. Здобувачі повинні володіти рядом вмінь для ефективного взаємодії з цифровими ресурсами та сприяння своєму освітньому процесу.

Важливо володіти навичками роботи з онлайн-платформами, які використовуються для навчання. Це можуть бути навчальні платформи, системи управління навчанням, аудіо- та відеоконференційні інструменти. Знання та вміння користуватися цими інструментами дозволяє здобувачам легко отримувати доступ до матеріалів, взаємодіяти з викладачами та співстудентами в онлайн-середовищі. Уміння активно брати участь у віртуальних заняттях є ключовим.

Здобувачі повинні володіти навичками використання відео- та аудіокомунікацій для ефективного участі в онлайн-лекціях, семінарах та дискусіях. Це включає в себе вміння використовувати чати, віртуальні дошки для спільної роботи, а також задавати питання та висловлювати свої думки в онлайн-форматі. Здатність здійснювати зв'язок з викладачами та співстудентами через електронну пошту, форуми чи інші комунікаційні канали є також важливою. Вміння чітко та ефективно висловлювати свої питання, давати відповіді та обговорювати матеріал з іншими студентами сприяє побудові

ефективного онлайн-спілкування. Отже, здобувачі повинні бути технологічно компетентними та володіти навичками використання онлайн-інструментів для отримання доступу до навчального матеріалу, участі в віртуальних заняттях та ефективної комунікації в онлайн-середовищі.

3. Організація робочого простору:

Студенти, які займаються дистанційним навчанням, мають велику відповідальність створити ефективне і комфортне робоче середовище вдома. Оптимальне організування робочого місця впливає на їхню продуктивність та здатність ефективно адаптуватися до нових умов. Спочатку, важливо визначити конкретне місце для навчання.

Це може бути відокремлена кімната чи область у кімнаті, де студент може уникнути відволікань і зосередитися на навчанні. Створення такого простору допомагає встановити чітку робочу атмосферу та підвищити рівень концентрації. По-друге, важливо забезпечити необхідними ресурсами. Це включає в себе наявність надійного комп'ютера, навушників, веб-камери та інших інструментів, які можуть бути необхідні для вивчення.

Надійне обладнання забезпечить безперебійну роботу та зручний доступ до онлайн-ресурсів. Крім того, важливо правильно організувати робочий стіл. Збереження порядку та організація робочого простору допомагають уникнути відволікань і створюють зону, присвячену лише навчанню. Чистота і порядок сприяють психологічному комфорту та підтриманню високої ефективності.

Узагальнюючи, створення комфортного та продуктивного робочого середовища вдома включає в себе визначення місця для навчання, наявність необхідного обладнання та організацію робочого столу для забезпечення ефективного процесу дистанційного навчання.

4. Систематичний контроль за власним прогресом:

Студентам слід регулярно відслідковувати свій прогрес у навчанні, оцінювати виконані завдання та вносити корективи до свого навчального плану. Це важливий етап саморегуляції, який дозволяє підтримувати високий рівень продуктивності та досягати навчальних цілей [45].

Спостереження за прогресом дозволяє студентам перевіряти, наскільки ефективно вони впроваджують в життя свій навчальний план. Це може включати перегляд виконаних завдань, робочих тетрадей, аналіз результатів тестів та інші методи оцінки свого академічного виконання. Оцінка завдань є важливою частиною процесу відслідковування прогресу. Студентам слід періодично перевіряти свої завдання, аналізувати виконання та розуміти, як вони можуть поліпшити свої навички та підвищити якість своєї роботи. Визначення досягнень є важливим етапом у відслідковуванні прогресу. Студенти повинні визначити, які цілі вони вже досягли, виокремити свої успіхи та визначити області для подальшого розвитку.

Вносити корективи до навчального плану є невід'ємною частиною процесу навчання. Студентам слід гнучко підходити до свого навчального плану, вносячи зміни з урахуванням власного прогресу та нових викликів.

Всі ці етапи дозволяють студентам активно впливати на свій власний освітній процес, розвивати стратегії самоменеджменту та досягати високих результатів у навчанні.

5. Комунікація та планування групових завдань:

В контексті дистанційного навчання, колективні проекти та групові завдання стають важливим елементом навчання, що вимагає високого рівня організаційних навичок від студентів. Організаційні навички допомагають ефективно впоратися з усіма аспектами цього процесу. Управління часом є однією з ключових компонентів організаційних навичок. Студентам потрібно планувати час так, щоб мати достатньо часу на виконання завдань, участь у групових зустрічах та виконання індивідуальних обов'язків. Ефективне розподіл часу дозволяє уникнути затримок та забезпечити своєчасне завершення проектів.

Розподіл обов'язків в групі також вимагає від студентів організаційних здібностей. Важливо чітко визначити ролі та відповідальності кожного учасника проекту, щоб уникнути дублювання робіт та забезпечити високий

рівень взаємодопомоги в групі. Ефективна комунікація грає ключову роль в групових проектах.

Студентам слід виявляти високий рівень взаєморозуміння, висловлювати свої думки чітко та конструктивно, а також слухати та приймати точки зору інших членів групи. Використання різних комунікаційних засобів, таких як електронна пошта, відеоконференції та спільні онлайн-інструменти, є важливим для успішної комунікації в онлайн-середовищі.

Отже, організаційні навички грають критичну роль в управлінні часом, розподілі обов'язків та ефективній комунікації з іншими студентами під час групових проектів під час дистанційного навчання.

6. Гнучкість та адаптація:

В контексті дистанційного навчання, колективні проекти та групові завдання стають важливим елементом навчання, що вимагає високого рівня організаційних навичок від студентів. Організаційні навички допомагають ефективно впоратися з усіма аспектами цього процесу.

Управління часом є однією з ключових компонентів організаційних навичок. Студентам потрібно планувати час так, щоб мати достатньо часу на виконання завдань, участь у групових зустрічах та виконання індивідуальних обов'язків. Ефективне розподіл часу дозволяє уникнути затримок та забезпечити своєчасне завершення проектів. Розподіл обов'язків в групі також вимагає від студентів організаційних здібностей. Важливо чітко визначити ролі та відповідальності кожного учасника проекту, щоб уникнути дублювання робіт та забезпечити високий рівень взаємодопомоги в групі.

Ефективна комунікація грає ключову роль в групових проектах. Студентам слід виявляти високий рівень взаєморозуміння, висловлювати свої думки чітко та конструктивно, а також слухати та приймати точки зору інших членів групи. Використання різних комунікаційних засобів, таких як електронна пошта, відеоконференції та спільні онлайн-інструменти, є важливим для успішної комунікації в онлайн-середовищі.

Отже, організаційні навички грають критичну роль в управлінні часом, розподілі обов'язків та ефективній комунікації з іншими студентами під час групових проектів під час дистанційного навчання. В цілому, організаційні навички для дистанційного навчання допомагають студентам ефективно орієнтуватися в віртуальному середовищі, забезпечуючи оптимальний рівень продуктивності та досягнення навчальних цілей.

Нами визначено, що для підвищення ефективності формування методичної компетентності майбутнього педагога професійного навчання необхідно використовувати різноманітні позанавчальні заходи. Зокрема проведення тематичних конференцій, тренінгів тощо.

Проведення таких заходів вимагає уважного планування та використання різноманітних методів. Ось декілька рекомендацій:

1. Визначення цілей заходу :

- Розгляд того, які конкретні навички має бути розвинено.
- Визначення цілей, які студенти повинні досягти після заходу.

2. Розробка структури:

- Огляд матеріалу, який буде вивчений.
- Розгляд основних концепцій з використанням прикладів та ілюстрацій.
- Підведення підсумків та надання рекомендацій для самостійного вивчення.

3. Залучення учасників:

- Задавання питань для взаємодії.
- Використання групових вправ та обговорень.
- Залучення студентів через чат або віртуальні платформи.

4. Використання мультимедійних засобів:

- Створення презентацій з ілюстраціями та графікою.
- Запис коротких відео або аудіофайлів.
- Використання онлайн-інструментів для створення інтерактивного контенту.

5. Надання матеріалів для самостійного вивчення:

- Додавання додаткових ресурсів для глибшого розуміння теми.
- Рекомендації щодо літератури, відео та вправ для самопідготовки.

6. Використання реальних сценаріїв:

- Використання прикладів з реального життя для зрозуміння концепцій.
- Включення випадків використання та практичних прикладів.

7. Організація періодичних перевірок знань:

- Використання квізів, тестів або коротких завдань під час лекції.
- Забезпечення можливості для питань та відповідей.

8. Стимулювання саморегуляції:

- Надання порад щодо самостійного вивчення та планування часу.
- Сприяння розвитку навичок саморефлексії та самооцінки.

Впровадження цих рекомендацій сприятиме більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку навичок студентів [39].

У додатку Б подано тести для самоконтролю, щодо ознайомлення майбутніх педагогів професійного навчання з важливістю та процесом формування методичної компетентності.

Пропонуємо також зміст тренінгів для покращення здатностей у майбутніх педагогів професійного навчання включатися до освітнього процесу в умовах дистанційного (змішаного) навчання.

Тема:

Роль самостійності та організаційних навичок під час дистанційного навчання

I. Вступ

A. Визначення дистанційного навчання.

Дистанційне навчання — це форма освіти, при якій студенти та викладачі взаємодіють, використовуючи електронні технології та інтернет, і не потребують фізичного присутності в одному місці. Цей метод навчання забезпечує гнучкість щодо часу та місця, дозволяє отримувати освіту в онлайн-

форматі, використовуючи різноманітні електронні ресурси та засоби комунікації, такі як відеоконференції, форуми, чати, електронні платформи тощо. Дистанційне навчання може включати в себе різні формати, від онлайн-курсів до віддалених відзначень та інтерактивних вправ, що дозволяють студентам отримувати знання та навички, не виходячи з дому чи іншого місця розташування.

В. Зростання важливості самостійності та організаційних навичок у віртуальному середовищі.

У віртуальному середовищі, такому як дистанційне навчання, самостійність та організаційні навички стають ключовими елементами успішного навчання. Студентам необхідно бути в змозі ефективно організувати свій час та ресурси для досягнення академічних та особистих цілей. Гнучкість графіка, яку надає віртуальне середовище, вимагає від студентів розвинути навички саморегулювання. Вони повинні бути самостійними у встановленні пріоритетів, визначенні дедлайнів та ефективному розподілі свого часу між навчанням та іншими обов'язками.

Зростання важливості самостійності також визначається можливістю самостійного вибору методів навчання та джерел інформації. Студентам надається великий обсяг ресурсів через інтернет, і їм слід розвивати критичне мислення для відбору найбільш значущої та достовірної інформації. Організаційні навички стають важливим елементом вирішення завдань, термінових проектів та планування навчального процесу. Спроможність ефективно керувати власними завданнями та планами допомагає студентам уникати затримок і стресів.

Отже, в дистанційному навчанні самостійність та організаційні навички визначають успіх та відповідальне ставлення до навчання, що має важливе значення в сучасному освітньому середовищі.

II. Роль самостійності

A. Визначення самостійності в контексті навчання.

Самостійність в контексті навчання - це здатність студента ефективно та незалежно вивчати матеріал, вирішувати завдання і розвивати навички, необхідні для досягнення навчальних цілей. Ця концепція передбачає, що студент має внутрішню мотивацію та здатність до саморегулювання у навчальному процесі.

Самостійний студент активно взаємодіє з викладачем, матеріалами та іншими студентами, використовуючи свої навички оцінки та вибору інформації. Він адаптується до різних методів навчання та самостійно вирішує проблеми, які виникають у процесі вивчення. Самостійність включає в себе не тільки здатність ефективно вивчати новий матеріал, але і вміння ставити конкретні цілі, планувати свій час, аналізувати результати та постійно покращувати свої навчальні стратегії. Це також передбачає готовність до постійного самовдосконалення та розвитку. Самостійність в навчанні стає важливою як у форматі традиційних, так і у віртуальних освітніх середовищах, де студентам часто доводиться більше контролювати свій процес навчання. Це важлива навичка, яка сприяє розвитку самомотивації та підготовленості до викликів, які можуть виникнути в процесі навчання.

В. Здатність самостійно вивчати матеріал та ставити перед собою завдання.

Здатність самостійно вивчати матеріал та ставити перед собою завдання є ключовою для особистого і професійного розвитку. Ця навичка дозволяє ефективно оволодівати новими знаннями, вирішувати проблеми і досягати поставлених цілей. Самостійність у вивченні означає здатність працювати над матеріалом без постійної допомоги зовнішніх джерел. Це може включати в себе пошук і аналіз інформації, вирішення завдань і вивчення нових навичок без нагляду. Цільовстановлення допомагає визначити конкретні мети і завдання, які слід досягти в процесі навчання. Чітке усвідомлення того, що ви хочете досягти, допомагає вам орієнтуватися в своїх зусиллях і тримати фокус на важливих завданнях. Важливо розвивати систематичність у вивченні, створюючи розклад і дотримуючись плану. Це допомагає уникнути відволікань

і забезпечує стабільний прогрес у досяганні ваших навчальних та особистих цілей.

С. Адаптація до самостійного вирішення навчальних завдань.

Адаптація до самостійного вирішення навчальних завдань – це ключовий аспект освітнього процесу. Вона вимагає від студента свідомого ставлення до власного навчання та розвитку навичок, які сприяють ефективному вивченню. Важливо розуміти, що ви самостійно відповідальні за свій успіх у навчанні. Самостійність в вирішенні завдань передбачає не лише виконання конкретних вказівок, але й здатність самостійно організувати свій час і ресурси. Вона стимулює розвиток навичок самоконтролю та планування, що є необхідним для досягнення успіху в будь-якій галузі. Окрім того, важливо розвивати навички пошуку та аналізу інформації. У світі, насиченому знаннями, здатність швидко знаходити необхідну інформацію і розуміти її контекст стає дуже цінною. Навички саморефлексії також грають важливу роль. Здатність об'єктивно оцінювати власний прогрес, визначати сильні та слабкі сторони допомагає у виправленні помилок і постійному вдосконаленні.

Загалом, адаптація до самостійного вирішення навчальних завдань розкриває потенціал для глибшого розуміння матеріалу та розвитку важливих компетенцій, які виявляться корисними не лише в академічній сфері, але й у подальшому житті та професійній кар'єрі.

III. Організаційні навички

А. Важливість організаційних навичок для планування навчання.

Організаційні навички є ключовим елементом в плануванні навчання, оскільки вони дозволяють забезпечити систематизацію та ефективність у навчальному процесі. На першому етапі це включає у себе визначення конкретних навчальних мет, розподіл часу та ресурсів для досягнення цих цілей. Добре організовані плани допомагають уникнути хаосу і забезпечують логічний хід занять чи курсів. Це полегшує сприйняття матеріалу студентами та сприяє їх засвоєнню. Крім того, організація допомагає педагогу професійного навчання адаптувати свій підхід до різних стилів навчання, створюючи

різноманітні завдання та вправи. Правильне планування також враховує індивідуальні потреби студентів та дозволяє викладачу вчасно виявляти та вирішувати можливі проблеми. Завдяки організованому підходу педагогу професійного навчання, студенти отримують більше можливостей для активної участі та глибокого засвоєння знань. Таким чином, організаційні навички є важливим елементом успішного планування навчання, що сприяє високій якості освіти.

В. Розподіл часу та створення ефективного розкладу для свого навчання.

Розподіл часу та створення ефективного розкладу грають важливу роль у навчанні. Встановлення конкретних цілей та призначення часу для пріоритетних завдань допомагають зосередитися на найважливіших аспектах навчання. Важливо також враховувати індивідуальні ритми та особисті особливості при плануванні розкладу. Гнучкість у встановленні годин для навчання та перерв допомагає уникнути втоми та підвищує продуктивність. Забезпечення часу для відпочинку та розваг також є важливим, оскільки воно сприяє підтриманню емоційного балансу та загального благополуччя.

С. Здатність встановлювати пріоритети та використовувати час оптимально.

Здатність встановлювати пріоритети та ефективно використовувати час є важливою навичкою, яка сприяє успіху та продуктивності в різних сферах життя. Зосередження на ключових завданнях та відмова від неважливих допомагають досягати поставлених цілей. Гнучкість у плануванні та готовність адаптуватися до змін дозволяють ефективно використовувати час навіть у непередбачуваних ситуаціях. Важливо також навчитися визначати терміни для завершення завдань та утримувати відволікання під контролем. Навички управління часом допомагають створити баланс між роботою та особистим життям, що впливає на загальне самопочуття та задоволення від досягнутого.

IV. Взаємодія самостійності та організаційних навичок

A. Як самостійність підтримує організований підхід до навчання.

Самостійність сприяє організованому підходу до навчання, оскільки дозволяє студентам самостійно визначати свої навчальні цілі та планувати робочий процес. Самостійний підхід розвиває вміння встановлювати пріоритети, раціонально розподіляти час та вибирати ефективні методи вивчення матеріалу. Також він сприяє розвитку організаційних навичок, оскільки студент повинен стежити за власним прогресом, вчасно виконувати завдання та визначати стратегії досягнення мети.

В. Вплив організаційних навичок на якість самостійного вивчення матеріалу.

Організаційні навички позитивно впливають на якість самостійного вивчення матеріалу, допомагаючи студентам легше справлятися з великою кількістю інформації. Здатність ефективно планувати час, структурувати матеріал, визначати пріоритети та систематично виконувати завдання дозволяє підтримувати організований підхід до навчання. Крім того, організованість допомагає управляти завданнями, уникати відволікань та ефективно використовувати час, що в концепції самостійного вивчення важливо для досягнення успіху та високої якості засвоєння матеріалу.

С. Спільний вплив на успішність студента.

Організаційні навички та самостійність мають важливий спільний вплив на успішність студента. Коли студент поєднує ці дві якості, його можливості досягти високих результатів значно зростають. Студент із розвинутими організаційними навичками здатний ефективно планувати свій час, структурувати завдання та встановлювати пріоритети. Це полегшує процес самостійного вивчення, оскільки студент може легше розподілити час між різними видами навчальних діяльностей, визначаючи, що є найбільш важливим. Самостійність також є важливим елементом успішного навчання, оскільки студент самостійно приймає відповідальність за своє навчання та визначає власні цілі. Комбінування цієї якості з організованістю допомагає студентові самостійно встановлювати та досягати навчальних мет. Отже, спільна взаємодія організаційних навичок і самостійності створює підґрунтя для успішного

навчання, підвищуючи продуктивність та досягнення студентом своїх академічних цілей.

V. Вирішення труднощів у дистанційному навчанні

A. Як розвинути самостійність та організаційні навички.

Для розвитку самостійності та організаційних навичок корисно визначити конкретні навчальні цілі та створити детальний план виконання. Важливо розподіляти завдання на менші частини, визначати пріоритети та встановлювати регулярні строки для їх виконання. Використовання планера або календаря сприяє відстеженню дедлайнів та плануванню часу ефективно. Навички самооцінки та самоконтролю розвивають вміння об'єктивно оцінювати власний прогрес. Важливо також розвивати навички прийняття рішень, встановлювати систему винагород та відзначень за досягнення цілей, а також регулярно рефлексувати щодо власного прогресу та знаходження областей для поліпшення. Збереження організованого робочого простору і постановка перед собою нових викликів також сприяють постійному особистісному росту.

B. Практичні поради для студентів.

Плануйте свій час, використовуючи планер чи календар. Розкладайте завдання на менші частини та визначайте пріоритети. Спробуйте встановлювати регулярні строки для виконання завдань. Використовуйте техніки управління часом, такі як метод Помодоро. Розвивайте навички самооцінки та самоконтролю.

Регулярно відзначайте свої досягнення, і ставте перед собою нові виклики для росту. Практикуйте прийняття рішень та вирішення проблем.

Створіть організований робочий простір. Зберігайте свої навчальні матеріали та ресурси так, щоб вони були легко доступні. Відділяйте час для відпочинку та розваг, щоб зберегти емоційний баланс.

Вивчайте ефективні методи вивчення та навчайтеся використовувати різні ресурси для поглиблення знань. Зберігайте систематичний підхід до вивчення матеріалу.

VI. Заключення

A. Підсумки впливу самостійності та організаційних навичок на успішність.

Самостійність та організаційні навички мають вагомий вплив на успішність студента. Комбінування цих якостей створює сприятливе середовище для досягнення високих результатів у навчанні. Самостійний студент, який володіє організаційними навичками, здатний ефективно планувати свій час, визначати пріоритети та систематично виконувати завдання. Це дозволяє йому зосереджуватися на ключових аспектах навчання та уникати відволікань. Організований підхід до навчання сприяє структуризації матеріалу, що полегшує засвоєння інформації та підвищує її ретенцію. Спроможність ефективно керувати завданнями, встановлювати терміни та визначати стратегії досягнення мети робить процес навчання більш систематичним та планомірним.

У підсумку, самостійність та організаційні навички створюють сильний фундамент для успішного навчання, сприяючи розвитку високого рівня саморегуляції, відповідальності та продуктивності, що впливає на досягнення студентом своїх академічних та особистих цілей.

B. Значення цих навичок для саморозвитку та подальшої професійної діяльності.

Самостійність та організаційні навички мають ключове значення для саморозвитку та успішної професійної діяльності. У сучасному світі, насиченому інформацією та швидкими змінами, здатність самостійно вивчати новий матеріал та планувати свою діяльність є надзвичайно важливою. Людина, яка володіє цими навичками, може ефективно адаптуватися до нових умов, незалежно від сфери своєї діяльності. У контексті саморозвитку, ці якості дозволяють ставити та досягати конкретних цілей, систематично розвивати свої здібності та вміння. Спроможність ефективно використовувати час, ставити пріоритети та керувати власним процесом навчання допомагає не лише

отримувати нові знання, а й застосовувати їх у практиці. У сфері професійної діяльності, організованість та самостійність стають критичними факторами успіху. Вони дозволяють ефективно управляти проектами, адаптуватися до швидкозмінюючогося робочого середовища, самостійно вирішувати завдання та досягати визначених цілей. Організована робота та управління часом роблять професійну діяльність більш продуктивною та сприяють кар'єрному зростанню. Таким чином, самостійність та організаційні навички не лише забезпечують успіх у навчанні та професійній сфері, а й стають ключовими складовими для стабільного та сталого саморозвитку протягом усього життя.

Питання та обговорення

1. Які конкретні виклики виникають при розвитку самостійності в дистанційному навчанні?
2. Які стратегії можна використовувати для покращення організаційних навичок студента?
3. Як вибудовувати ефективний розклад для оптимального використання часу під час дистанційного навчання?

Отже акцентується важливість взаємодії самостійності та організаційних навичок, а також надаються студентам інструменти для успішного подолання викликів дистанційного навчання.

Тема: Вміння та навички для використання Zoom і Google Meet в дистанційному навчанні

I. Вступ

A. Віддалені комунікаційні платформи, такі як Zoom та Google Meet, визначаються своєю важливістю у забезпеченні зручних та ефективних засобів віддаленої взаємодії. Їх роль стає визначальною в сучасному світі, де глобальні зміни та технологічний прогрес роблять дистанційні форми спілкування необхідним елементом для навчання, роботи та спільної діяльності. Важливість цих платформ полягає, перш за все, в їхній спроможності зменшувати географічні відстані та забезпечувати доступ до інтерактивного спілкування між користувачами незалежно від їхнього місця перебування. Вони стають

невід'ємною частиною вирішення викликів, пов'язаних з глобальною мобільністю та роботою на відстані.

Ці платформи надають можливість проводити віртуальні зустрічі, відкриті лекції, та інші форми віддалених інтеракцій, що сприяє збереженню навчальних та робочих процесів навіть в умовах обмежень або непередбачених обставин. Також, враховуючи актуальні виклики сучасного світу, віддалені комунікаційні платформи грають ключову роль у забезпеченні безпеки та конфіденційності під час віртуальної взаємодії, що є критично важливим в аспекті освіти та корпоративного спілкування.

Узагальнено, вони стають не лише інструментами для зв'язку, але й кардинальною частиною нової реальності, де можливість дистанційного взаємодії визнається як ключовий фактор успіху в навчанні, роботі та соціальному взаємодії.

В. Роль Zoom та Google Meet у сучасній освіті для здобувачів освіти.

Zoom та Google Meet достатньо велику роль у сучасній освіті для здобувачів освіти. Їхні функції та можливості надають велику варіативність для вивчення, спілкування та співпраці. Зокрема, ці платформи дозволяють проводити віртуальні зустрічі та лекції, що робить можливим неперервне навчання, навіть коли фізична присутність неможлива. Важливим елементом є співпраця та взаємодія, які забезпечуються через чат, обмін файлами та інші функції. Це робить процес навчання більш взаємодійним і дозволяє студентам легко обмінюватися інформацією та допомагати один одному. Гнучкість у навчанні стає ще однією вагомою перевагою. Здобувачі освіти можуть вивчати матеріал з будь-якого місця, що робить освіту більш гнучкою та адаптивною до різних умов та потреб студентів.

Ці платформи також зберігають рівень інтерактивності завдяки використанню відео, аудіо та інших інтерактивних елементів. Це сприяє збереженню активного взаємодії між викладачами та студентами. Окрім цього, використання Zoom та Google Meet сприяє подальшому розвитку цифрових навичок серед студентів, що є важливим у сучасному світі.

Найважливішим аспектом є також забезпечення безпеки та конфіденційності даних, що є критично важливим для сфери освіти, де обробляється значна кількість особистої інформації. Таким чином, Zoom та Google Meet стають необхідними інструментами для забезпечення високоякісної та безпечної освіти для здобувачів освіти.

II. Основні функції Zoom та Google Meet

A. Віртуальні конференції та їх можливості.

Віртуальні конференції, що реалізовані через платформи, такі як Zoom та Google Meet, відкривають широкий спектр можливостей для взаємодії, обміну інформацією та співпраці. Їх значущі можливості включають:

Можливість проведення зустрічей та лекцій в режимі реального часу, дозволяючи викладачам та експертам поділитися своїми знаннями та досвідом зі студентами або аудиторією з будь-якої точки світу. Організація відкритих дискусій та панельних обговорень надає можливість активної участі аудиторії, обговорення важливих тем та обміну думками.

B. Організація та участь у віртуальних зустрічах.

Організація та участь у віртуальних зустрічах, реалізованих через платформи, такі як Zoom та Google Meet, стали необхідним елементом сучасного спілкування та робочого процесу. Ці процеси включають:

Можливість легко організувати віртуальні зустрічі для робочих груп, команд або навчальних груп, де організатор може планувати час, вказувати порядок денний та керувати учасниками.

Участь у віртуальних зустрічах надає можливість активного взаємодії, де учасники можуть задавати питання, висловлювати свої думки та приймати участь у дискусіях, будучи де-небудь, де є інтернет-з'єднання.

Віртуальні зустрічі також дозволяють взаємодіяти за допомогою аудіо- та відеозв'язку, що створює більш особисте спілкування ніж текстові повідомлення.

Можливість обміну документами, презентаціями чи іншими матеріалами під час віртуальних зустрічей сприяє ефективній співпраці та розумінню.

Участь у віртуальних зустрічах розширює географічні межі, надаючи можливість спілкуватися з колегами чи студентами з різних куточків світу, що сприяє культурному обміну та різноманітності.

С. Використання чату та обмін файлами.

Використання чату та обмін файлами в онлайн-середовищі, зокрема на платформах, таких як Zoom та Google Meet, є важливими аспектами для ефективної комунікації та співпраці. Чат дозволяє миттєво взаємодіяти та обмінюватися повідомленнями, будучи знайденим віддалено. Груповий чат допомагає колективному обговоренню питань, а приватні повідомлення забезпечують можливість конфіденційного спілкування.

Обмін файлами робить спільну роботу ефективнішою, дозволяючи учасникам легко долучати та обмінюватися документами, презентаціями та іншими матеріалами під час віртуальних зустрічей. Це полегшує спільну роботу над проектами та зберігає історію обговорень для подальшого використання. Чат та обмін файлами важливі для забезпечення ефективної віртуальної комунікації та сприяють успішній віртуальній співпраці.

III. Підключення та налаштування

A. Завантаження та встановлення програми.

Завантаження та встановлення програми – це ключовий процес, що дозволяє користувачам отримати доступ до необхідного програмного забезпечення. Користувач завантажує програму з офіційного веб-сайту розробника або іншого авторитетного ресурсу, обирає відповідну версію програми та зберігає завантажений файл у вибраній каталог на своєму комп'ютері.

B. Створення облікового запису та налаштування профілю.

Створення облікового запису та налаштування профілю – це важливий етап для користувачів, які бажають використовувати різноманітні сервіси та платформи. Користувач реєструє обліковий запис, надаючи необхідні особисті дані, такі як ім'я, електронна адреса та пароль. Після реєстрації можливе

налаштування профілю, включаючи додавання фотографії, вказання контактних даних та вибір інших персоналізаційних параметрів.

С. Основні опції конференцій – відео, аудіо, демонстрація екрану.

Основні опції конференцій включають відео, аудіо та демонстрацію екрану, що надає користувачам широкі можливості для ефективного віртуального спілкування та співпраці. Відеоконференції дозволяють обмінюватися обличчям до обличчя в режимі реального часу, аудіо забезпечує звуковий зв'язок, а опція демонстрації екрану дозволяє демонструвати вміст свого екрану для колективного перегляду та обговорення.

IV. Безпека та конфіденційність

А. Заходи безпеки для зустрічей.

Заходи безпеки для зустрічей на відеоконференційних платформах важливі для забезпечення конфіденційності та захисту учасників. Основні аспекти включають використання паролів для захисту доступу, управління правами доступу, встановлення рівнів приватності та відслідковування учасників для запобігання неправомірним діям.

В. Управління доступом та паролями.

Управління доступом та паролями є важливими заходами безпеки для зустрічей та конференцій. Це включає встановлення паролів для обмеження доступу лише для авторизованих учасників, а також здійснення ефективного управління правами доступу для контролю рівня конфіденційності та безпеки.

С. Захист від несанкціонованого доступу.

Заходи безпеки для захисту від несанкціонованого доступу включають в себе використання паролів, управління правами доступу та інші технічні заходи для забезпечення конфіденційності та обмеження доступу лише для авторизованих користувачів.

V. Ефективні техніки викладання та навчання

А. Використання демонстрації екрану та додатків для презентацій.

Використання демонстрації екрану та додатків для презентацій дозволяє учасникам віртуальних конференцій ефективно демонструвати та ділитися

різними видами вмісту. Учасники можуть спільно переглядати документи, презентації, або взаємодіяти з додатками, надаючи можливість більш детального та інтерактивного обговорення матеріалу. Ці засоби є важливими для забезпечення чіткого та зрозумілого обміну інформацією під час віддалених зустрічей та віртуальних презентацій.

Демонстрація екрану та використання додатків для презентацій розширюють можливості віртуального спілкування, дозволяючи не лише розповідати про інформацію, але і візуально демонструвати її учасникам. Це особливо важливо в освітніх та бізнес-контекстах, де можливість відображення документів, процесів роботи чи інших матеріалів робить спілкування більш зрозумілим та продуктивним. Додатково, ці інструменти сприяють активній участі учасників, забезпечуючи інтерактивний обмін інформацією та спільну роботу в онлайн-середовищі.

В. Інтерактивні функції: голосове та письмове голосування, анкети.

Інтерактивні функції, такі як голосове та письмове голосування та анкети, грають ключову роль у віртуальних конференціях та онлайн-зустрічах. Голосове голосування дозволяє учасникам висловлювати свої думки голосом, що робить процес взаємодії більш живим та ефективним. Письмове голосування, у свою чергу, дозволяє учасникам висловлювати свої думки текстово, що особливо важливо для тих, хто бажає виразити свої думки більш детально чи анонімно.

Анкети стають інструментом для збору даних та отримання зворотного зв'язку в режимі реального часу. Це сприяє взаємодії учасників, дозволяючи викладачам, спікерам чи організаторам зустрічей отримувати швидкий огляд думок аудиторії. Усі ці інтерактивні можливості роблять віртуальні спілкування більш динамічними та залучаючими для всіх учасників.

С. Групові роботи та взаємодія у віртуальному середовищі.

Групові роботи та взаємодія у віртуальному середовищі є важливим елементом в онлайн-навчанні та віртуальних конференціях. Ці інструменти сприяють ефективному спільному навчанню та обміну ідеями, дозволяючи учасникам

співпрацювати та вирішувати завдання в онлайн-форматі. Взаємодія в групах створює можливість для колективного вирішення проблем, обговорення концепцій та спільної реалізації проектів, навіть коли учасники знаходяться в різних місцях. Це сприяє розвитку комунікаційних навичок та сприяє побудові командної динаміки в віртуальному середовищі.

VI. Поради для ефективного використання

A. Оптимізація роботи з великою кількістю учасників.

Оптимізація роботи з великою кількістю учасників вимагає ефективного керування часом, використання модераторів для контролю за подією та взаємодії з аудиторією, використання технічних рішень для стабільної роботи та планування взаємодії учасників. Ці стратегії дозволяють забезпечити ефективну та позитивну віртуальну взаємодію при великій кількості учасників.

B. Використання додаткових інструментів та плагінів.

Використання додаткових інструментів та плагінів є корисним підходом для розширення можливостей віртуальних заходів. Інтерактивні таблиці, віртуальні дошки, плагіни для захисту даних та інші інструменти можуть значно покращити організацію та ефективність взаємодії учасників під час віртуальних конференцій та зустрічей. Технічні інтеграції та використання різноманітних додаткових ресурсів сприяють більш успішному та зручному проведенню онлайн заходів.

C. Спільні робочі простори та інтеграція з іншими інструментами

Створення спільних робочих просторів та інтеграція з іншими інструментами є важливим аспектом віртуальної співпраці та навчання. Це сприяє зручній комунікації, обміну інформацією та колективній роботі. Спільні робочі простори дозволяють учасникам працювати над проектами в одному віртуальному середовищі, а інтеграція з іншими інструментами розширює можливості співпраці, забезпечуючи ефективне використання різноманітних ресурсів та інструментів для досягнення спільних цілей.

VII. Практичні завдання та вправи

A. Сценарії віртуальних занять та тренінгів

У створенні сценаріїв для віртуальних занять та тренінгів важливо враховувати інтерактивність та ефективні методи навчання. Під час введення та ознайомлення можна використовувати заходи для залучення уваги та встановлення контексту. Пояснення матеріалу може включати в себе використання різноманітних навчальних ресурсів, відео, графіки, анімації чи інтерактивних симуляцій.

Спільна робота та обговорення можуть відбуватися через використання віртуальних групових завдань, дискусійних форумів, чатів або відеоконференцій. Важливо забезпечити можливість для учасників взаємодіяти, задавати питання та ділитися своїми думками.

Завершення заняття може включати підбиття підсумків, висловлення ключових висновків та надання завдань для подальшої роботи або самостійного опрацювання матеріалу. Загалом, ефективний сценарій має сприяти активному залученню учасників та ефективному засвоєнню матеріалу віддалено.

В. Роль віртуальних засобів у розвитку навичок студентів.

Віртуальні засоби грають важливу роль у розвитку навичок студентів. Специфічні аспекти цього включають:

Технічні навички - використання електронних платформ та інтерактивних додатків для розвитку технічної компетентності.

Співпраця та комунікація - взаємодія студентів через віртуальні платформи сприяє розвитку навичок комунікації та співпраці.

Аналітичні та критичні мислительські навички - використання віртуальних ресурсів для пошуку та оцінювання інформації розвиває аналітичне та критичне мислення. Студенти вчаться ефективно обирати та критично оцінювати інформацію з різних джерел.

VIII. Заключення

Використання платформ відеоконференцій, таких як Zoom та Google Meet, у навчанні має свої переваги. Ці інструменти надають можливість здійснювати віддалене навчання та обмін інформацією, незалежно від фізичного розташування учасників.

Однією з ключових переваг є простота та зручність використання. Інтерфейс обох платформ є інтуїтивно зрозумілим, що дозволяє легко організувати та приєднуватися до віртуальних зустрічей. Це робить їх ефективними інструментами для віддаленого спілкування та навчання.

Додатково, ці платформи забезпечують можливість віддалених діалогів та взаємодії, сприяючи розвитку комунікативних навичок студентів. Вони також дозволяють легко ділитися матеріалами, проводити обговорення та спільні проекти, що сприяє активній участі та взаємодії в онлайн-середовищі.

Питання та обговорення

1. Які труднощі можуть виникнути при переході до віддалених форматів навчання?
2. Як можна покращити взаємодію та співпрацю студентів під час віртуальних занять?
3. Які інші інструменти чи ресурси можна поєднати з Zoom та Google Meet для забезпечення ефективного навчання?

Після проведення тренінгів "Вміння та навички для використання Zoom і Google Meet в дистанційному навчанні" та "Роль самостійності та організаційних навичок під час дистанційного навчання" студенти виявили значний прогрес у розумінні та використанні віртуальних інструментів. Зокрема, їхня здатність орієнтуватися в програмах Zoom та Google Meet покращилася, що відображається в їхній здатності ефективно взаємодіяти під час віддалених занять. Крім того, студенти успішно вирішували технічні питання зі зв'язком під час дистанційного навчання. Їхні організаційні навички були вдосконалені, що сприяло ефективній підготовці та участі у віртуальних заняттях. За допомогою отриманих навичок та прагненні до більшої самостійності студенти стали більш впевненими в роботі з онлайн-платформами, що позитивно вплинуло на їхню успішність та загальний навчальний досвід (рис.3.1.).

Рис. 3.2. Результати опитування щодо обізнаності майбутніх педагогів професійного навчання дистанційними технологіями після участі у тренінгах

3.3. Створення безпечного середовища для здобуття освіти в умовах воєнного стану

З урахуванням дій воєнного стану на всій території України, одним з основних завдань в галузі освіти сьогодні є належна підготовка освітнього середовища в умовах триваючих бойових дій і можливих артилерійських обстрілів на певних територіях, загрози ракетно-бомбових ударів.

У таких умовах основним пріоритетом для закладу професійної (професійно-технічної) освіти є забезпечення безпечних умов навчання та праці для всіх учасників освітнього процесу.

Нами проаналізовані вимоги до організації освітнього процесу на час воєнного стану.

З метою забезпечення безпеки учасників освітнього процесу від можливих артилерійських і ракетних обстрілів у період активних бойових дій було прийнято рішення про створення спеціальних споруд цивільного захисту. Ці захисні споруди призначені для захисту людей від можливих небезпек і створення безпечного середовища для навчання і роботи. Вони володіють спеціальною конструкцією і оснащені необхідним обладнанням, щоб забезпечити максимальний захист від можливих загроз. Ці споруди є важливою

складовою системи цивільного захисту та демонструють турботу про безпеку всіх учасників освітнього процесу. При виникненні загрози, учасники освітнього процесу можуть надійно сховатися в зазначених спорудах і бути захищені від можливих наслідків військових дій. Це дозволяє забезпечити безперервність освітнього процесу та зберегти безпеку всіх його учасників.

В освітніх закладах основним засобом колективного захисту є найпростіші укриття - підвальні приміщення, розташовані в будівлях. Якщо заклад освіти володіє придатним для укриття підвальним приміщенням, то це і стає найбільш доступним місцем, де як персонал, так і здобувачів освіти можуть знайти укриття.

Для організації укриття персоналу та здобувачів освіти у підвальних приміщеннях (у найпростіших укриттях) такі приміщення необхідно заздалегідь підготувати і утримувати в постійній готовності до моменту загрози різного роду.

Необхідно довести до відома всіх співробітників, дітей і студентів план укриття, так само як і план евакуації. Під час практичної підготовки рекомендується проводити тренування з укриття за участю 100% персоналу та студентів у захисних спорудах. Це допоможе досягти автоматизму в діях усіх учасників освітнього процесу.

До споруд, що використовуються для укриття (споруди подвійного призначення та найпростіші укриття) сформовано певні вимоги.

1. Незалежно від форми власності та напряму діяльності підприємств, установ та організацій, всі споруди цивільного захисту, які є їх балансоутримувачами або органами управління, повинні завжди бути готові до використання за призначенням. Не можна допускати проведення заходів, які можуть зменшити їх захисні властивості, надійність і безпеку.

2. Дотримання та використання захисних споруд повинні здійснюватися відповідно до вимог з обслуговування та експлуатації цивільного захисту, які були затверджені наказом МВС України від 09.07.2018 № 579.

3. Належний технічний стан потрібен для обладнання захисних споруд, їх комунікацій, інженерних мереж, інженерного та спеціального обладнання, а також систем життєзабезпечення. У спорудах Фонду захисних споруд заборонено зберігати або використовувати речовини, які можуть легко займатися, небезпечні хімічні та радіоактивні речовини.

4. Відповідальність за належний технічний стан та готовність захисних споруд покладається на керівників суб'єктів господарської діяльності. Використання матеріалів, які можуть виділяти небезпечні хімічні речовини під час нагрівання або експлуатації, суворо заборонено. Це потрібно для забезпечення безпеки і запобігання можливих аварій або подій.

5. Основні вимоги до технічного забезпечення, експлуатації та підтримання готовності до прийняття найпростіших укриттів, таких як підвальні приміщення, є важливими і невід'ємними. Згідно даної специфікації, обладнання, що використовується для створення таких укриттів, має забезпечувати населенню можливість безперервного перебування в них протягом не менше 48 годин.

6. З метою забезпечення подвійного призначення і найпростіших укриттів передбачено такі споруди і предмети:

- для комфорту і відпочинку передбачені лавки, стільці, ліжка та інші предмети меблів, на яких можна сидіти або лежати;

- для забезпечення водою передбачені ємності з питною водою, розраховані на 2 літри на день на одну людину, яка потребує укриття. Також передбачена ємність із технічною водою в разі відсутності централізованого водопостачання;

- для зберігання продуктів харчування передбачені контейнери;

- для збору нечистот передбачені виносні баки, що щільно закриваються, призначені для неканалізованих будівель і споруд;

- для освітлення передбачено резервні штучні джерела світла, як-от електричні ліхтарі, свічки, газові лампи та інші;

- для гасіння пожеж передбачені первинні засоби, які відповідають нормам для приміщень такого призначення;
- для надання медичної допомоги передбачено відповідні засоби;
- для зв'язку та оповіщення передбачені телефон і радіоприймач;
- для виконання різних завдань передбачені інструменти, такі як штикові та совкові лопати, ломи, сокири, пили-ножівки для роботи з деревом і металом та інші.

За можливості у будівлях подвійного призначення та базових укриттях встановити додаткове оснащення, пристосування та інструменти, відповідно до встановлених стандартів для захисних споруд.

Окрім вимог до облаштування укриттів, необхідно дотримуватися правил заповнення та перебування в них.

1) У всіх освітніх закладах необхідно провести розрахунки та розробити план укриття, щоб забезпечити надійний захист усіх учасників освітнього процесу. У цьому плані мають бути відображені заходи з укриття працівників та студентів. Важливо, щоб всі працівники і здобувачі освіти були ознайомлені з планом і проводили періодичні тренування з укриття в захисних спорудах.

2) При вході в споруди забороняється приносити легкозаймисті або сильно пахучі речовини. Також не рекомендується вносити громіздкі предмети або приводити тварин.

3) Заповнення споруд фонду захисних споруд має бути організованим і без паніки. Необхідно дотримуватися порядку і правил заповнення і переконатися, що всі учасники освітнього процесу можуть безпечно сховатися в цих спорудах. У цій споруді заборонено куріння, створення зайвого шуму і використання газових ламп і свічок без попереднього дозволу. Рекомендується уникати зайвих переміщень по приміщенню, крім випадків, коли це необхідно. Важливо дотримуватися дисципліни і мінімізувати рух всередині споруди.

4) Навчальний заклад вимагає від керівників груп і класів спостерігати за здобувачами освіти та їх поведінкою під час перебування в укритті в захисній споруді, такому як підвальне приміщення. Для відволікання уваги від

очікування вибуху необхідно зайняти їх справами, продовжити заняття, організувати інтелектуальну гру тощо.

5) Необхідно постійно стежити за станом учасників освітнього процесу. Під час перебування людей у сховищі повинні бути контрольовані різні фактори якості внутрішньої атмосфери, такі як температура, вологість, рівень вуглекислого газу, оксидів вуглецю і кисню. Це необхідно для забезпечення безпечних і комфортних умов перебування.

Температура повинна бути підтримувана на оптимальному рівні, щоб уникнути перегріву або переохолодження.

Вологість повинна бути контрольована, щоб запобігти сухості або зайвій вологості повітря, що може негативно позначитися на здоров'ї.

Вміст у повітрі двоокису вуглецю, окису вуглецю та кисню має бути в безпечних межах, щоб уникнути отруєння або нестачі кисню. Це важливо для підтримки здоров'я і благополуччя дітей, які перебувають у захисній споруді.

б) З метою забезпечення безпеки в захисній споруді потрібно врахувати наступні аспекти. По-перше, необхідно мати достатній запас питної води, щоб забезпечити потреби людей у разі надзвичайної ситуації. По-друге, слід забезпечити наявність засобів аварійного освітлення, щоб забезпечити видимість у разі відключення основного освітлення. Крім того, важливо забезпечити наявність необхідної кількості медичних аптечок для надання першої допомоги у разі необхідності. Нарешті, важливо мати різні інструменти, такі як штикові і совкові лопати, лом, сокири, пилки-ножівки для роботи з деревом і металом та інші, які можуть знадобитися в екстрених ситуаціях.

7) Здійснення виходу зі споруди відбувається при отриманні інформації про те, що небезпеки немає (після уточнення ситуації в галузі споруди), а також у випадках примусової евакуації відповідно до вказівок командира (відповідальної особи).

8) Якщо проявляються наступні ситуації, то організовується примусова евакуація зі споруди фонду захисних споруд:

- споруда отримала пошкодження, які роблять її непридатною для перебування в ній;
- споруда була затоплена;
- у споруді сталася пожежа і утворилися небезпечні концентрації шкідливих газів;
- внутрішнє повітряне середовище досягло граничних параметрів, що становить небезпеку.

Освітній процес в умовах збройного конфлікту на території України часто переривається зі змінами безпекової ситуації. Страждають як прифронтові області, так і віддалені.

У разі, якщо відбувається обстріл стрілецькою зброєю на території або поруч з закладом освіти, тобто з пістолетів, автоматів, гвинтівок, кулеметів, необхідно негайно вжити заходів для забезпечення безпеки. В першу чергу слід сховатися в захищеному приміщенні, що знаходиться подалі від вікон і дверей. Для цього можна використовувати сховище, спортивний зал без вікон, сходовий майданчик, актовий зал, коридор або санвузол. У разі, якщо немає можливості знайти таке приміщення, необхідно лягти на підлогу, використовуючи предмети в якості прикриття, які можуть захистити від уламків і куль.

Відповідальні особи повинні обов'язково перевірити, чи всі виконали вимоги безпеки і вжити всіх необхідних заходів, щоб запобігти паніці і можливі непередбачені ситуації. Важливо забезпечити спокій і зберегти контроль над ситуацією.

Міністерство освіти і науки України розробило спеціальний алгоритм заходів, який слід дотримуватися під час освітнього процесу при отриманні сигналів про можливі аварійні ситуації в повітряному просторі. Цей алгоритм розроблено на основі рекомендацій Державної служби з надзвичайних ситуацій. Мета якого - забезпечити безпеку всіх учасників освітнього процесу у разі виникнення повітряної тривоги.

У навчальних закладах необхідно створити відповідні умови та вжити попередніх заходів для підготовки всіх учасників освітнього процесу. Це включає:

- ознайомлення з розташуванням укриттів цивільного захисту, правилами поведінки при переміщенні до притулку та знаходженні в ньому.
- пояснення дій, передбачених планом реагування на надзвичайні ситуації або Інструкцією навчального закладу;
- обговорення необхідних речей, які учасники освітнього процесу повинні взяти з собою в притулок;
- розподіл учасників освітнього процесу в притулках з урахуванням їх місткості та місця розташування;
- встановлення покажчиків, що вказують напрямок руху до притулків для швидкого і безпечного переміщення.

Після отримання сигналу оповіщення, необхідно організувати переміщення учасників навчального процесу в супроводі педагога професійного навчання або відповідальної особи. Після закінчення небезпеки та оголошення про припинення тривоги, ця особа забезпечує повернення учасників навчального процесу до запланованих заходів. Вони також повинні перевірити наявність здобувачів освіти в укритті і в приміщеннях навчального закладу після закінчення повітряної тривоги.

Тривалість перебування в укритті неможливо передбачити, тому вкрай важливо, щоб в освітньому закладі був мінімальний набір коштів для задоволення їхніх життєвих потреб. Установа повинна бути обладнана необхідними ресурсами для забезпечення безпеки і комфорту в екстремальних ситуаціях. Це гарантує, що діти і співробітники будуть мати все необхідне для виживання і збереження здоров'я в разі надзвичайної ситуації.

Список речей, які необхідно мати в екстреному рюкзаку для евакуації здобувачів освіти був опублікований освітнім омбудсменом Сергієм Горбачовим.

ВМІСТ НЕВІДКЛАДНОГО ЕВАКУАЦІЙНОГО РЮКЗАКА

ДЛЯ КЛАСУ/ГРУПИ

- папір
- ручка, олівець
- блокнот із твердою палітуркою
- ліхтарик + батарейки
- радіо + батарейки
- свисток
- вода, стаканчики
- термоковдри
- великі сміттєві пакети
- маркери
- вінілові рукавички
- мотузка
- маски
- скотч, ножиці
- відро (бажано складне)
- туалетний папір
- вологі серветки
- розкладна клейонка
- мультитул
- енергетичні батончики для всіх дітей

Рис. 3.2. Вміст невідкладного евакуаційного рюкзака для класу/групи

Такий рюкзак в разі виникнення небезпеки зобов'язані мати при собі й працівники закладу освіти Керівники навчальних закладів мають відповідним чином підготувати необхідні предмети, щоб вони були легко доступні у разі необхідності.

ВМІСТ НЕВІДКЛАДНОГО ЕВАКУАЦІЙНОГО РЮКЗАКА

ДЛЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

- довідник з управління в надзвичайній ситуації
- карта закладу освіти, план поверхів
- план евакуації
- список працівників закладу освіти з контактами
- список дітей та розклад занять
- список контактів батьків дітей (за можливості)
- важливі номери телефонів
- ручки та блокноти, маркери
- ключі
- мегафон
- скотч
- ножиці
- ліхтарик + батарейки
- свисток
- радіо + батарейки
- аптечка першої допомоги

Рис. 3.3. Вміст невідкладного евакуаційного рюкзака для закладу освіти

Чітка та злагоджена робота з організації безпечного середовища для здобуття освіти мінімізує загрозу життю та здоров'ю всіх учасників освітнього процесу, а також створює майже без перерв навчання.

Тому, враховуючи умови сьогодення, надзвичайно важливо майбутнім педагогам професійного навчання бути компетентними в цій області. Адже перед педагогами - велика відповідальність не тільки якісно навчати майбутніх кваліфікованих робітників, які будуть відбудовувати нашу країну, але й бути відповідальним за їхнє життя та здоров'я.

Висновок до розділу 3

У сучасних умовах педагоги професійного навчання повинні бути готові до різних викликів, включаючи здатність до організації та здійснення професійного навчання в умовах воєнного стану. Загалом, забезпечення безпеки навчання та вивчення методів захисту важливо не лише для забезпечення фізичного благополуччя учасників освітнього процесу, але й для збереження можливостей надання освіти в складних умовах.

Педагоги професійного навчання повинні мати не лише високу кваліфікацію у своїй галузі, але й знати методи та технології, які дозволяють ефективно працювати в умовах воєнного стану та користуватися сучасними дистанційними технологіями для забезпечення неперервності освітнього процесу. Сучасні дистанційні технології надають можливість продовжувати освітній процес навіть у найскладніших умовах. Використання віддалених засобів комунікації та навчання дозволяє здійснювати зв'язок між тими, хто навчається та тими, хто навчає без необхідності фізичного присутності. Однак важливо приділяти велику увагу формуванню у майбутніх педагогів професійного навчання методичної компетентності з врахуванням умов

сьогодення. Нами розроблено зміст тренінгів за темами «Роль самостійності та організаційних навичок під час дистанційного навчання»; «Вміння та навички для використання Zoom і Google Meet в дистанційному навчанні», спрямованих на підвищення готовності здобувачів освіти до впровадження в навчальну практику технологій дистанційного навчання.

ВИСНОВОК

У магістерській роботі було проведено аналіз процесу формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання. Дослідження підкреслило важливість цієї компетентності в контексті підготовки якісних фахівців і вказано на роль викладачів вишу у формуванні методичної компетентності у майбутніх освітян.

Нами визначені чинники, що визначають методичну компетентність майбутніх педагогів, такі як знання галузі відповідно до спеціалізації, вміння ефективно використовувати сучасні педагогічні технології та адаптувати їх до конкретних умов професійного навчання.

Дослідження також висвітлює проблеми, з якими стикаються здобувачі освіти під час включення до дистанційної освіти, зокрема, нестача інформаційних ресурсів, неврахування рівня їх підготовки до самостійної роботи тощо.

Підкреслено необхідність системного підходу до процесу формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання, у яких мають бути сформовані здатності ефективно працювати в умовах воєнного стану та користуватися сучасними дистанційними технологіями.

Отримані результати дають підстави зробити висновок, що завдання дослідження виконані, мету досягнуто.

Розроблені тренінги за темами «Роль самостійності та організаційних навичок під час дистанційного навчання»; «Вміння та навички для використання Zoom і Google Meet в дистанційному навчанні», можуть бути використані в освітньому процесі з метою підвищення готовності здобувачів освіти до впровадження в навчальну практику технологій дистанційного навчання.

Проведене дослідження не охоплює усіх аспектів проблеми, вважаємо наступним етапом дослідження має стати розробка та експериментальна перевірка особливостей застосування мультимедійних засобів навчання в

умовах дистанційного навчання з метою формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акуленко І. А., Тарасенкова Н. А. Аксіологічний компонент методичних компетентностей майбутніх учителів математики. Вісник Черкаського університету. 2008. С. 3-10.
2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. Історія. Теорія: підручник. Київ : Либідь, 2011. 560 с.
3. Андрущенко В. Філософія освіти ХХІ століття: у пошуках перспективи. Філософія освіти. 2006. С. 6-12.
4. Бакатанова В. Б. Професійно-педагогічні умови професійного відбору майбутніх інженерів-педагогів, Київ 1996. 19 с.
5. Баркасі В. Формування професійної компетентності в майбутніх учителів іноземних мов. Одеса, 2004. 21 с.
6. Бех І.Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу у педагогіці. Виховання і культура. 2009. С. 5-7.
7. Бібик Н. Компетентність і компетенції у результатах початкової освіти. Початкова школа. 2010. № 9. С. 1-4.
8. Бібик Н. М., Єрмаков І. Г., Овчарук О. В. Компетентнісна освіта – від теорії до практики. Київ, 2005. 120 с.
9. Біницька К. М. Використання активних методів навчання у процесі вивчення курсу «Порівняльна педагогіка». Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2015.
10. Брюханова Н. О. Способи удосконалення змісту педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. пр. Харків, 2005. №11.
11. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ, 2006. 384 с.

12. Волосюк Т. В. Формування професійного іміджу майстрів виробничого навчання будівельного профілю в процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Глухів, 2017. 351 с.
13. Ганніченко Т. А. Формування комунікативної компетенції економістів засобами дидактичної гри у процесі мовної освіти : дис. ... канд. пед. наук. Херсон, 2009. 260 с.
14. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ; Вінниця, 2008. 278 с.
15. Гриценко І. А. Педагогічні умови організації виробничого навчання учнів ПТНЗ швейного профілю : дис. канд. пед. наук 13.00.04. Київ, 2007. 305 с.
16. Демченко С. О. Розвиток професійно-педагогічної компетентності викладачів спеціальних дисциплін вищих технічних закладів освіти. Кіровоград, 2005. 20 с.
17. Дибкова Л. М. Індивідуальний підхід у формуванні професійної компетентності майбутніх економістів: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2006. 198 с.
18. Дискусійні питання компетенції та компетентності. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/28937/ (дата звернення: 25.12.2022).
19. Загородній Ю. І. Педагогічні умови політичної соціалізації студентської молоді в умовах великого промислового міста : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Луганськ, 2004. 206 с.
20. Зайченко І. В. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2006. 528 с.
21. Закон України «Про освіту» Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 25.02.2023).
22. Зязюн І. А. Світоглядна парадигма освіти // Проблеми інженернопедагогічної освіти. К. : МАУП, 2000.

23. Зязюн І. А. Філософія поступу і прогнозу освітньої системи. Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи: монографія. Київ, 2005. С. 10-18.
24. Казанжи І.В., Іозіс І.В. Підготовка студентів до виховної діяльності в школі: теорія сучасної педагогіки. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах вищого навчального закладу, Київ С. 201-231.
25. Кіньколик М. Ф. Методика розробки програми практики студентів. Нові технології навчання: науково-методичний збірник. Київ, 2002. Вип. 34. С. 67–71.
26. Кірей К. О. Формування професійних знань майбутніх фахівців економічного профілю засобами мультимедіа : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Вінниця, 2008. 23 с.
27. Ковальова С. В. Розвиток творчої активності вчителів музики в системі підвищення кваліфікації, Київ 2007. 213 с.
28. Кремень В. Г. Сучасне мислення й освіта: методологічний концепт / Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні, 2017. 400 с.
29. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи., Київ, 2005. 399 с.
30. Литвинова Н. В., Опанасенко В. П. Організація самостійної роботи майбутніх інженерів-педагогів під час вивчення професійно-орієнтованих дисциплін. Глухів, 2015.. С. 113-121.
31. Манько В. М. Теоретичні та методичні основи ступеневого навчання майбутніх інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04. Київ, 2004. 498 с.
32. Ничкало Н. Г. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика: монографія. Хмельницький, 2002. 334 с.
33. Ничкало Н. Г. Професійна освіта і навчання у ХХІ столітті: концептуальні проблеми інженерно-педагогічної освіти. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. пр. Харків, 2003. С. 52-57.

34. Ничкало Н. Г. Сучасні тенденції і проблеми неперервної професійної освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців, 2000. С. 73-80.
35. Ничкало Н. Г., Зязюн І. А. Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи. Київ; Глухів, 2005. 234 с.
36. Положення про організацію навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Студент і закон. Київ, 1997.
37. Пометун О. І. Активні та інтерактивні методи навчання: усі питання про диференціацію понять. Шлях освіти. 2004. № 3. С. 10-15.
38. Пометун О. І. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. Рідна школа. 2005. С. 65-69.
39. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. Київ, 2005. 192 с.
40. Савченко О.Я. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти. Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава, 2001. С. 15-37.
41. Слюсаренко О. М. Розвиток найвищого університетського потенціалу в умовах глобалізації: монографія, 2015. 384 с.
42. Щербак І.В. Підготовка майбутнього вчителя: сучасні підходи до проблеми. Формування та розвиток професійної компетентності сучасного педагога в системі неперервної освіти : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції Миколаїв, 2011. С. 187-188.
43. Щербак О. І. Професійно-педагогічна освіта: теорія і практика : монографія. 2010. 279 с.
44. Щербак О. І. Теорія та практика оцінювання навчальних досягнень, 2014. 138 с.
45. Щербак О. І. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання / Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців, 2010. С. 175-180.

46. Якименко С.І., Якименко П.В. Професійна компетентність майбутнього вчителя як загальна умова його педагогічної діяльності. Київ, 2011. С. 24-63.

47. Better policies for better lives The OECD at 50 and beyond. – Mode of access: <http://www.oecd.org/>

48. Competency Framework and Core Values. – Mode of access: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&SecMod e=1&DocId=1113958&Usage>.

49. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). – К. : CS Ltd., 2015. .

50. United Nations Competencies for the Future. [Електронний ресурс]. – Mode of access: https://careers.un.org/lbw/attachments/competencies_booklet_en.pdf.

ДОДАТКИ

Анкета для студентів ЗВО щодо користування інформаційними технологіями (Zoom і Google Meet):

1. Як часто ви використовуєте Zoom або Google Meet для відвідування віртуальних занять?

- a) Щодня
- b) Кілька разів на тиждень
- c) Рідко

2. Яка основна причина використання вами відеоконференційних платформ?

- a) Відвідування онлайн-лекцій
- b) Групова робота та проекти
- c) Інше (вказати)

3. Які труднощі виникають у вас під час використання Zoom або Google Meet?

- a) Погана якість звуку або відео
- b) Проблеми з підключенням
- c) Інші (вказати)

4. Як ви вирішуєте проблеми зі звуком або відео під час відвідування занять?

- a) Звертаюся до технічної підтримки
- b) Самостійно шукаю рішення в Інтернеті
- c) Продовжую заняття, не звертаючи уваги на проблеми

5. Як ви оцінюєте інтерфейс користувача Zoom або Google Meet?

- a) Зручний
- b) Задовільний
- c) Незручний

6. Як ви оцінюєте стабільність платформи під час віртуальних занять?

- a) Стабільна

b) Іноді є перебої

c) Нестабільна

7. Як часто ви використовуєте чат під час відвідування віртуальних занять?

a) Часто

b) Іноді

c) Майже не використовую

8. Яка функція вам найбільше подобається у Zoom або Google Meet?

a) Відображення екрану

b) Розділення на групи

c) Чат із відображенням історії

9. Як ви оцінюєте рівень конфіденційності та безпеки використання Zoom або Google Meet?

a) Високий

b) Середній

c) Низький

10. Які додаткові функції ви б хотіли бачити на платформах для віртуальних занять?

a) Віртуальні відмітки та анотації

b) Групові дискусії

c) Інше (вказати)

11. Як ви оцінюєте підтримку від викладачів під час використання віртуальних занять?

a) Ефективна

b) Задовільна

c) Неєфективна

12. Чи виникали ви коли-небудь з труднощами при підключенні до віртуального заняття через технічні або інші причини?

a) Так

b) Ні

с) Іноді

13. Як ви оцінюєте можливості для взаємодії та обговорення матеріалів під час віртуальних занять?

а) Високі

б) Задовільні

с) Низькі

14. Чи знаєте ви, як правильно використовувати функції безпеки (наприклад, блокування конференцій, паролі)?

а) Так

б) Ні

с) Трошки

15. Як часто ви використовуєте запис відео занять для подальшого перегляду?

а) Часто

б) Іноді

с) Ніколи

16. Які ви бачите переваги віртуального навчання за допомогою Zoom або Google Meet?

а) Гнучкість графіку

б) Зручний доступ до матеріалів

с) Можливість взаємодії зі спільнотою

17. Як ви оцінюєте рівень вашої комп'ютерної грамотності для використання віртуальних платформ?

а) Високий

б) Середній

с) Низький

18. Які можливості ви використовуєте для спілкування зі спільнотою поза віртуальними заняттями (через форуми, чати тощо)?

а) Активно

б) Іноді

с) Не використовую

19. Як ви оцінюєте загальний досвід використання віртуальних занять у вашому навчанні?

а) Позитивний

б) Задовільний

с) Негативний

20. Які рекомендації ви надали б адміністрації вашого ЗВО для поліпшення використання віртуальних платформ?

а) Покращити інтернет-з'єднання

б) Провести додаткові навчання з використання платформ

с) Інші (вказати)

Дякую за участь у анкетуванні!

Тести, щодо ознайомлення майбутніх педагогів професійного навчання з важливістю та процесом формування методичної компетентності

Тест №1

Питання 1: Що включає в себе методична компетентність майбутнього педагога професійного навчання?

- a) Знання лише конкретного предмету
- b) Здатність розробляти методичні матеріали та плани занять
- c) Лише вміння ефективно викладати матеріал

Питання 2: Яка роль самоосвіти у формуванні методичної компетентності педагога?

- a) Самоосвіта не має значення в цьому контексті
- b) Важлива для постійного підвищення кваліфікації
- c) Займає другорядне місце порівняно з університетською освітою

Питання 3: Які стратегії можуть допомогти майбутнім педагогам розвивати свою методичну компетентність?

- a) Обмежити себе використанням традиційних методів навчання
- b) Запровадження технологій у освітній процес
- c) Відмова від участі у наукових конференціях

Питання 4: Які фактори можуть впливати на ефективність методичної роботи педагога професійного навчання?

- a) Тільки рівень оплати праці
- b) Співпраця з колегами та студентами
- c) Кількість викладених предметів

Питання 5: Які компетенції можуть допомогти педагогові у використанні інноваційних методів навчання?

- a) Тільки технічні навички
- b) Креативність та гнучкість у викладанні
- c) Здатність до механічного викладання матеріалу

Питання 6: Як можна оцінити ефективність методичної роботи педагога?

- a) Лише за допомогою результатів студентів на екзаменах
- b) Аналіз педагогічних портфоліо та отримання зворотнього зв'язку
- c) За кількістю викладених годин

Питання 7: Що включає в себе поняття "диференціація методів навчання" у контексті методичної компетентності?

- a) Застосування лише традиційних методів
- b) Адаптація методів до індивідуальних особливостей студентів
- c) Зниження рівня складності матеріалу

Питання 8: Які ресурси можуть бути використані для підтримки методичної компетентності педагога професійного навчання?

- a) Тільки університетські матеріали
- b) Наукові статті, семінари, мережеві ресурси тощо
- c) Лише особистий досвід

Питання 9: Як важливо використання індивідуального підходу до студентів у формуванні методичної компетентності?

- a) Не важливо, всі студенти повинні вивчати матеріал однаково
- b) Важливо для врахування різноманітності навчальних потреб та стилів вивчення
- c) Можна використовувати лише колективний підхід

Питання 10: Як використання методів активного навчання може сприяти формуванню методичної компетентності студентів?

- a) Зменшення інтерактивності на заняттях
- b) Сприяння активному залученню студентів до навчального процесу та розвиток їхніх педагогічних навичок
- c) Використання лише традиційних методів.

Ключі до тесту:

1. b
2. b
3. b
4. b

- 5. b
- 6. b
- 7. b
- 8. b
- 9. b
- 10.b

Тест №2

- 1. Яке значення має формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання?**
 - a) Забезпечення науково-теоретичних знань
 - b) Розвиток навичок і вмінь з методики навчання у певній галузі
 - c) Вивчення загальнопедагогічних принципів
- 2. Які етапи включає процес формування методичної компетентності?**
 - a) Тільки теоретичний аналіз
 - b) Теоретичний аналіз, практична робота, рефлексія
 - c) Лише практична робота
- 3. Які методи найбільш ефективні для розвитку методичної компетентності?**
 - a) Лише лекції та самостійна робота
 - b) Колективне обговорення, відкриті заняття, менторинг
 - c) Індивідуальне вивчення літератури
- 4. Як можна оцінити рівень методичної компетентності педагога?**
 - a) Лише за результатами екзаменів
 - b) За здатністю розробляти та реалізовувати ефективні заняття
 - c) Тільки за кількістю наукових публікацій
- 5. Які основні принципи методичної роботи в професійному навчанні?**
 - a) Ізоляція індивідуальних завдань
 - b) Комунікативність, адаптивність, систематичність
 - c) Застосування тільки традиційних методів

6. Які можливості менторингу важливі для формування методичної компетентності?

- a) Сприяння самостійному аналізу помилок
- b) Лише контроль за виконанням завдань
- c) Відсутність впливу на самопізнання

7. Як впливає використання інноваційних методів на розвиток методичної компетентності?

- a) Збільшує ризик помилок
- b) Сприяє розширенню професійних горизонтів
- c) Зменшує зацікавленість у навчанні

8. Що включає в себе "педагогічна рефлексія" у формуванні методичної компетентності?

- a) Спробування нових методів без обґрунтування
- b) Свідомий аналіз власного досвіду та пошук оптимальних рішень
- c) Ігнорування власних помилок

9. Як важливо розвивати комунікативні навички педагога для формування методичної компетентності?

- a) Зовсім не важливо
- b) Важливо тільки для викладання гуманітарних предметів
- c) Важливо для успішної взаємодії з колегами та учнями

10. Як педагог може підтримувати постійний розвиток своєї методичної компетентності?

- a) Зупинитися на досягнутому рівні
- b) Участь у професійних спільнотах, постійне вивчення нових підходів
- c) Відмовитися від самоосвіти

Ключі до тесту:

- 1. b
- 2. b
- 3. b
- 4. b

5. b

6. a

7. b

8. b

9. c

10.b